

Korintliqlargha «1»

*Rosul Pawlus Korint shehiridiki jamaetke
yazghan biqinchi mektup .... Salam*

1-2 Xudaning iradisi bilen Mesih Eysanining rosuli dep chaqirilghan menki Pawlustin we qérindishimiz Sosténistin Korint shehiridiki jamaetke, Mesih Eysada pak-muqeddes qilinip, «muqeddes bendilirim» dep chaqirilghanlarga we shuningdek her yererde Reb Eysa Mesihning (U ulargha we bizge mensup!) namigha nida qilghuchilarning hemmisige salam! □ ■ 3 Atimiz Xuda hem Reb Eysa Mesihtin silerge méhir-shepqet we xatirjemlik bolghay! ■

4 Xudaning Mesih Eysada silerge ata qilin'ghan méhir-shepqiti tüpeylidin Xudayimgha herdaim teshekkür éytimen; 5 buning bilen siler Uningda her terepte, herqandaq sözde, her tereptiki bilimlerde bay qilin'ghansiler, □ ■ 6 xuddi

-
- 1:1-2 «her yererde Reb Eysa Mesihning (u ulargha we bizge mensup!) namigha nida qilghuchilarning hemmisi» — bu ibare «alemshumul jamaet»ning addiy we yighinchaq bir tebiridur.
  - 1:1-2 Yuh. 17:19; Ros. 15:9; Rim. 1:7; Ef. 1:1; 1Tés. 4:7; 2Tim. 2:22. ■ 1:3 Rim. 1:7; 2Kor. 1:2; Ef. 1:2; 1Pét. 1:2. □ 1:5 «bung bilen siler uningda her terepte ... bay qilin'ghansiler» — «uningda» — Mesih Eysada. ■ 1:5 Kol. 1:9.

Mesihning guwahliqi silerde testiqlan'ghandek. □

⁷ Shuning bilen silerde herqandaq rohiy iltipat kemlik qilmastan, Rebbimiz Eysa Mesihning ayan qilinishini kütisiler; □ ■⁸ U yene silerni axirghuchue mustehkemleyduki, Reb Eysa Mesihning küni kelgüche eyibsiz saqlinisiler; □ ■⁹ Xuda sözide turghuchidur – silerni Öz Oghli Reb Eysa Mesihning sirdash-hemdemlikige chaqirghuchi del Uning Özidur. □ ■

Bölünüşler toghruluq

¹⁰ Emdi men silerdin Rebbimiz Eysa Mesihning nami bilen shuni ötünimenki, i qérindashlar, gépinglar bir yerdin chiqsun, aranglarda bölgünchilik bolmisun, bir pikirde, bir niyette

□ **1:6 «... xuddi Mesihning guwahliqi silerde testiqlan'ghandek»** — Xudaning ulargha rohiy iltipatlarni bégħishlighanliqi: (1) Xudaning Korintliqlargha Pawlusning Mesih toghruluq bolghan guwahliqining toghra ikenlikini ispatlighini we (2) Xudaning Mesihning ularning qelbide turghanliqini, ularning heqiqeten Mesihke tewe ikenlikini testiqlighini idi. Mesilen, Xuda rohiy iltipatliри arqiliq kornéliusdikilerni «ménig ademlim» dep testiqlighanidi («Ros.» 10:44-44ge qarang. «rohiy iltipatlar»ni chūshinish üçhün 12- we 14-babqa qarang. □ **1:7 «Rebbimiz Eysa Mesihning ayan qilinishi»** — Reb dunyagha qaytip kelgende u her ademge ayan bolidu, elwette. ■ **1:7**

Fil. 3:20; Tit. 2:13. □ **1:8 «Reb Eysa Mesihning küni»** — Uning zémin'gha qayta kélidighan küni. ■ **1:8** 1Tés. 3:13; 5:23.

□ **1:9 «Xuda sözide turghuchidur»** — démek, Xuda ademni Özining pak-muqeddes sirdash-hemdemlikige chaqirghachqa, Öz méhir-shepqiti bilen uni yene axirghiche gunah we Sheytanning ilkidin saqlap, pak hayatta yashashqa kücheytishke wede qilghan.

■ **1:9** Yer. 32:40-44; Yuh. 15:5; 1Kor. 10:13; Gal. 2:20; 1Tés. 5:24; 1Yuh. 1:3.

kamil birleshtürülüngler; □ ■ 11 Chünki Klowining ailisidikilerning manga siler toghranglarda éytishiche, i qérindashlim, aranglarda talash-tartishlar bar iken. 12 Démekchi bolghinim shuki, herbiringlar: «Men Pawlusning terepdari», «Men Apollosning terepdari», «Men Kéfasning terepdari» we «Men Mesihning terepdari» dewatisiler. □ ■ 13 Ejeba, Mesih bölün'genmiken? Siler üchün kréstlen'gen adem Pawlusmidi? Siler Pawlusning namigha chömüldürüldünglarmu? □

14 Men Xudagha teshekkür éytemenki, aranglardin Krispus bilen Gayustin bashqa héchqaysinglarni chömüldürmidim; ■ 15 shuning bilen héchkim méni özining namida ademlerni chömüldürdi, déyelmeydu. 16 Durus, men yene Istifanasning öyidikilernimu chömüldürdüm; bashqa birawni chömüldürginimni esliyelmeymen. ■

17 Chünki Mesih méni ademlerni chömüldürüşke emes, belki xush xewerni jakarlashqqa ewetti; uni jakarlash bolsa insanning hékmetlik sözliri bilen bolmasliqi kérek; undaq bolghanda Mesihning

□ 1:10 «men silerdin Rebbimiz Eysa Mesihning nami bilen shuni ötünimenki, i qérindashlar...» — «qérindashlar» Injilda «étiqadchi aka-ukilar» dégen bilen ipadilinidu. Emma pütkül muqeddes kitabta qérindashlar («étiqadchi aka-ukilar») «étiqadchi acha-singillar»nimu öz ichige alidu. Bu prinsip «Yar.» 1:27de köründi; «Xudaning süret-obrazi» bolghan «adem»ning özi «er-ayal»ni öz ichige alidu. Shuning bilen biz «qérindashlar» dep terjime qıldıq.

■ 1:10 Rim. 12:16; 15:5; Fil. 2:2; 3:16; 1Pét. 3:8. □ 1:12 «Kéfas» — rosul Pétrusning ibraniyche ismi idi. ■ 1:12 Ros. 18:24; 1Kor. 3:4; 16:12. □ 1:13 «Siler Pawlusning namigha chömüldürüldünglarmu?» — «chömüldürüldünglarmu» mushu yerde sugha chümüldürülüşni körsitidu. ■ 1:14 Ros. 18:8; Rim. 16:23. ■ 1:16 1Kor. 16:15,17.

krésttiki *qurbanliqining* küchi yoqitilghan bolidu.

■ 18 Chünki krésttiki qurbanlıqi toghruluq söz-kalam halaketke kétiatqanlарgħa exmeqliq, emma qutulduruluwatqan bizlerge Xudanıng kück-qudritudur. ■ 19 Chünki mundaq pütülgħenki, «Men danishmenlerning danishmenlikini yoqitimen, aqillarning aqilliqini chetke qaqqiġen». □ ■

20 Undaqta, danishmenler qéni? Tewrat ölimaliri qéni? Bu dunyadiki bes-munazire qilghuchilar qéni? Xuda bu dunyadiki danaliqni exmeqliq dep körsetken emesmu? ■ 21 Chünki Xuda danaliqi bilen békirkini boyiche, dunya öz danaliqi arqiliq Xudani tonumighan, shunga Xuda exmiqane dep qaralghan, jakarliniwatqan söz-kalam arqiliq uningħha ishen'għuchilerge nijatliq yetküzüşħni layiq körgen. ■ 22 Chünki Yehudiylar möjizilik alametlerni, gréklar bolsa «danaliq»ni telep qilidu; □ ■ 23 emma biz bolsaq Mesihni, yeni kréstlen'gen Mesihni jakarlaymiz; bu Yehudiylargħa nisbeten bizarliq ish, ellerge nisbeten exmiqanilik dep qarilidu; □ ■ 24 emma chaqirilghanlar üchün éytqanda, meyli Yehudiylar bolsun yaki

-
- 1:17 1Kor. 2:1, 4; 2Pét. 1:16. ■ 1:18 Rim. 1:16.
 □ 1:19 «Chünki mundaq pütülgħenki...» — «mundaq pütülgħen» — muqeddes kitabta yézqliq. Mušu yerdiki sözler Tewrat, «Yesh.» 29:14 din ēlin'ghan. ■ 1:19 Ayup 5:12; Yesh. 29:14. ■ 1:20 Yesh. 33:18. ■ 1:21 Mat. 11:25; Luqa 10:21. □ 1:22 «... gréklar bolsa «danaliq»ni telep qilidu» — shu zamandiki grék medeniyitide pelsepeni choqunush derijsige yetken dégħi bolidu (mesilen, «Ros.» 17:21 we aldi-keynidiki ayetlerni körung). ■ 1:22 Mat. 12:38; 16:1; Yuh. 4:48. □ 1:23 «bu Yehudiylargħa nisbeten bizarliq ish...» — yaki «bu Yehudiylargħa nisbeten putlikashang...». ■ 1:23 Mat. 11:6. Yuh. 6:60,66.

gréklar bolsun, Mesih Xudaning kück-qudriti we Xudaning danaliqidur. ■ 25 Chünki Xudaning exmiqanılıki insanlarning danaliqidin üstündür, Xudaning ajizliqi insanlarning kückidin üstündür. 26 Chünki, i qérindashlar, silerning chaqirilghan waqittiki halinglar üstide oylinip bęqinglar; chaqirilghanlar arisida insaniy tereptin dana qaralghanlar anche köp emes, kück-hoquqqa ige bolghanlar anche köp emes, aqsöngekler anche köp emes idi; □ ■ 27 belki Xuda danalarni xijaletke qaldurush üçhün bu dunyadiki exmeq sanalghanlarni talliwaldi; kücklüklerni xijaletke qaldurush üçhün bu dunyadiki ajiz sanalghanlarni talliwaldi; 28 U yene bu dunyadiki qedirsizlerni, pes körülidighanlarni talliwaldi, «yoq bolghan nersiler»ni mewjut shey'ilerni yoqqa chiqiriwétish üçhün talliwaldi. □ 29 Uning meqsiti Xuda aldida héch et igisi maxtanmaslıq üchündür. 30 Emma Uning teripidin siler Mesih Eysada turisiler; U bizge Xudadin kelgen danaliq, heqqaniyliq, pak-muqeddeslik we hörlük-azadlıq qilin'ghandur; □ ■ 31 shuningdek *Tewratta* pütülgendek: «Pexirlinip maxtighuchi bolsa Rebdin

- 1:24 Kol. 2:3. □ 1:26 «insaniy **tereptin...**» — grék tilida «etning közqarishiche...». ■ 1:26 Yuh. 7:48; Yaq. 2:5. □ 1:28 «mewjut **shey'iler**» — mushu yerde herxil ademlerni, hökümrnlarni, dölet qatarliqlarni öz ichige alidu. □ 1:30 «Uning **teripidin siler Mesih Eysada turisiler...**» — «Uning teripidin» Xuda teripidin, démek. «**hörlük-azadlıq qilin'ghandur**» — «hörlük-azadlıq» gunahning we Sheytanning qulluqidin azad bolushtur. ■ 1:30 Yer. 23:5; Yuh. 17:19.

pexirlinip maxtisun!». □ ■

2

1 Men bolsam, i qérindashlar, yéninglarga barghinimda, Xudaning guwahliqini jakarlash üçün héch gepdanlıq yaki eqil-danaliq ishlitip kelgen emesmen; ■ **2** chünki men aranglarda Eysa Mesihdin bashqa, yeni kréstlen'gen Mesihdin bashqa héchnémini bilmeslikke bel baghlighanidim; **3** men aranglarda bolghan waqtimda ajizliqta, qorqunchta we titrigen halette bolattim; □ ■ **4** méning sözlirim hem jakarlishim bolsa ademni qayil qilghudek insaniy danaliq sözler bilen emes, belki Rohning alamet körsitishliri we küch-qudret bilen bolghan idi. □ ■ **5** Buningdin meqset silerning étiqadinglar insaniy danaliqqa emes, belki Xudaning küch-qudrítige baghlansun dégendifin ibaret idi. ■

□ **1:31** «shuningdek **Tewratta pütülgendek...**» — Injilda «pütülgendek» déylgende, «muqeddes kitabta pütülgendek» dégen menide. Mushu yerde «Yer.» 9:24. ■ **1:31** Yesh. 65:16; Yer. 9:22-23; 2Kor. 10:17. ■ **2:1** 1Kor. 1:17; 2:4. □ **2:3** «**men aranglarda bolghan waqtimda ajizliqta, qorqunchta we titrigen halette bolattim**» — «qorqunchta... bolattim» — belkim u Xuda Özige tapshurghan bu muqeddes wezipini orundiyalmasliqidin qorqqan bolushi mumkin idi. Uningdin bashqa ademni qorqidighan köp seweblarmu bolghan, elwette («Ros.» 18:9-10). ■ **2:3** Ros. 18:1, 3; 2Kor. 10:10. □ **2:4** «... **belki Rohning alamet körsitishliri we küch-qudret bilen bolghan idi**» — «Roh» Xudaning Rohi, Muqeddes Rohtur. ■ **2:4** 1Kor. 1:17; 2:1; 2Pét. 1:16. ■ **2:5** 2Kor. 4:7.

6 Halbuki, kamaletke yetkenler arisida biz danaliqni bayan qilimiz; bu danaliq bu dewrdiki danaliq emes, yaki bu dewrdiki hökümränlarning danaliqi emes (ular zawalliqqa yüz tutqandur); ■

7 emma biz bir sirni ashkarilap, Xudaning bir danaliqini bayan qilimiz; Xuda eslide ashkare qilinmighan bu danaliqni barliq dewrlerdin burun bizning shan-sherepke moyesser bolushimiz üçün békitkenidi. □ ■ **8** Bu danaliqni bu dewrdiki hökümränlarning héchqaysisi chüshinip yetmigenidi; uni chüshinip yetken bolsa, shan-sherepning Igisi bolghan Rebni kréstlimigen bolatti. □ ■ **9** Halbuki, *Tewratta* pütülgenndek: — «Özini söygenlerge Xudaning teyyarlıghanlırı — Del héchqandaq köz körmigen, Héchqandaq qulaq anglimighan, Héchqandaq köngül oylap baqmighan nersilerdur». □ ■

10 Emma bu nersilerni Xuda Rohi arqılıq ayan qildi; chünki Roh bolsa hemme ishlarnı, hetta Xudaning chongqur teglirini inchikilep izligüchidur;

■ **2:6** Ayup 28:21; 1Kor. 15:24. □ **2:7** «**biz bir sirni ashkarilap, Xudaning bir danaliqini bayan qilimiz...**» — «Efesusluqlargha»diki «kirish söz»imizde éytqinimizde, Injilda «sir» dégen sözning alahide menisi bar. Sir (grék tilida «mistérion») Xuda esli yoshurup kelgen, emdi hazır ashkarılgan melum bir ishtin ibarettur. ■ **2:7** Rim. 16:25; 1Kor. 4:1. □ **2:8** «**bu dewrdiki hökümränlar**» — bu söz belkim bu dunyadiki padishah-hökümdarlarnı qutritidighan, ulargha ézitquluq qılıdighan jin-sheytanlarnı körsetse kérek. ■ **2:8** Mat. 11:25; Yuh. 7:48; 16:3; Ros. 3:17; 13:27; 2Kor. 3:14; 1Tim. 1:13. □ **2:9** «**Özini söygenlerge Xudaning teyyarlıghanlırı —del héchqandaq köz körmigen, héchqandaq qulaq anglimighan, héchqandaq köngül oylap baqmighan nersilerdur**» — «Yesh.» 64:4. ■ **2:9** Yesh. 64:3.

- ■ 11 Chünki insanlarda, insanning könglidikini bilgüchi shu insanning rohidin bashqa nerse barmu? Shuningha oxshash, Xudaning Rohidin bashqa, Xudaning könglidikilirini bilgüchi yoqtur.
- ■ 12 Emma bizning qobul qilghinimiz bolsa bu dunyadiki roh emes, belki Xudadin kelgen Rohtur; del shundaq bolghachqa biz Xuda teripidin bizge séxiylıq bilen ata qilin'ghan nersilerni bilip ýetelemiz. □ ■ 13 Bu ish-shey'ilerni insaniy danaliqtin ögitilgen sözler bilen emes, belki *Muqeddes* Rohtin ögitilgen sözler bilen, rohiy ishlarni rohiy sözler bilen chüşhendürüp sözleymiz. □ ■ 14 Emma «jan'gha tewe» kishi Xudaning Rohining ishlirini qobul qilmaydu, chünki bu ishlar uningha nisbeten exmiqaniliktur; u ularni héch chüşhinip ýetelmeydu, chünki ular roh bilen perq

-
- 2:10 «chünki **Roh** bolsa hemme ishlarni, hetta **Xudaning chongqur teglirini inchikilep izligüchidur» — «Roh» — Xudaning Rohi, Muqeddes Rohtur. ■ 2:10 Mat. 13:11; 2Kor. 3:18. □ 2:11 «insanlarda, insanning könglidikini **bilgüchi shu insanning rohidin bashqa nerse barmu?**» — «insanning könglidiki» mushu yerde shu melum kishining shexsiy we qelbidiki ishlarni alayiten körsitudu. ■ 2:11 Pend. 27:19; Yer. 17:9.**
- 2:12 «bu **dunyadiki roh**» — Sheytan. «Bu dunyadiki roh» mushu yerde belkim Sheytanning köz-qarashliri, «eqilliri»ni körsitishi mumkin. ■ 2:12 Rim. 8:15. □ 2:13 «Rohtin **ögitilgen sözler bilen**» — «Roh» Xudaning Rohi, Muqeddes Rohtur. ■ 2:13 1Kor. 1:17; 2:4; 2Pét. 1:16

étılıp bahalinishi kérektur. □ 15 Rohqa tewe kishi hemme ishlargha baha béréleydu; emma uninggha bolsa héchkim baha bérelmeydu. □ ■ 16 Chünki kim Rebning oy-könglini chüshinip yétip, Uninggha meslihetchi bolalisun? Emma biz bolsaq Mesihning oy-könglige igimiz. □ ■

3

¹ Lékin men, i qérindashlar, Rohqa tewe kishilerge söz qilgandek silerge söz qilalmay kéliwatimen; eksiche silerni etke tewe kishiler, Mesihde bolghan bowaq hésablap silerge sözleshke mejbur boldum. □ 2 Men silerge süt ichküzdüm, göshni yégüzmidim; chünki siler göshni hezim

- 2:14 «**«jan'gha tewe» kishi**» — «jan'gha tewe» bolghan kishi togruluq «Rimliqlargha»diki «kirish söz»imizni körüng. «Jan'gha tewe» bolghan kishi Muqeddes Rohqa ige bolmaghan kishidur; «ishenmigen kishi» dégili bolidu. Shunga, u Xudaning Rohigha emes, belki herdaim öz jéni (eqil-pikir, zéhin, köngül-kalla, héssiyatlar)gha tayinip ishlarni perq étidu. «Rohiy kishi» yaki «Rohqa tewe bolghan kishi» bolsa öz rohida Muqeddes Rohning terbiye-telimini qobul qılıp ishlarni toghra perq étidu. **«ular roh bilen perq étılıp bahalinishi kérektur»** — bu 14- we 15-ayetlerdiki «perq étish» we «perq étip bahalinish» grék tilida birla péil bilen ipadilinidu.
- 2:15 «**Rohqa tewe kishi**» — «Rohqa tewe» (yaki «rohiy kishi») — Muqeddes Rohning yétekchilikide mangidighan kishi. ■ 2:15 Pend. 28:5. □ 2:16 «**kim Rebning oy-könglini chüshinip yétip, uninggha meslihetchi bolalisun?**» — «Yesh.» 40:13. ■ 2:16 Yesh. 40:13; Rim. 11:34. □ 3:1 «**etke tewe kishiler**» — (yaki «etlik kishiler») togruluq «Rimliqlargha»gha bergen «kirish söz»diki «et» togruluq sözümüzni körüng. «Etlik kishi» asasen xush xewerni qobul qilghini bilen téxi öz gunahlirining küchidin azad bolmaghan kishidur.

qilalmayttinglar, shundaqla hazirmu téxi hezim qilalmaysiler; ■ 3 Chünki siler yenila etke tewedursiler. Aranglarda hesetxorluq we talash-tartishlar bar bolghachqa, siler etke tewe emesmu, insanlarche méngiwatmamsiler? □ ■ 4 Chünki birsi «Men Pawlus terepdari», bashqa birsi «Men Apollos terepdari» dése, siler peqet insanlarning yolida mangghan bolup qalmamsiler? □ ■

5 Apollos dégen kim? Pawlus kim idi? Biz peqet silerning étiqadinglarga wasitichi bolduq, xalas; herbirimiz peqet Reb bizge teqsim qilghini boyiche wezipe ada qilidighan xizmetkarlar, xalas, shundaq emesmu? ■ 6 Men tiktum, Apollos sughardi; emma östürgüchi bolsa Xudadur. □ ■ 7 Shunga tikküchi héchnémige hésab emes, sugharghuchimu héchnémige hésab emes, peqet östürgüchi Xuda Özi hemmidur. 8 Emma tikküchi we osa qilghuchi bolsa bir meqsettidur; shundaqtimu herbiri öz ejri boyiche in'amini

-
- 3:2 Ibr. 5:12; 1Pét. 2:2. □ 3:3 «siler etke tewe emesmu, insanlarche méngiwatmamsiler?» — «insanlarche» Xudaning yolida emes, insaniyetning yolida. ■ 3:3 1Kor. 1:11; Gal. 5:19; Yaq. 3:16. □ 3:4 «peqet insanlarning yolida mangghan bolup qalmamsiler?» — démek, Xudani tonumighan, Rohtin tughumighan, téxiche Adem'atimizning ailsige tewe bolghan, adettiki gunahkar insanlarga oxshash. ■ 3:4 1Kor. 1:12. ■ 3:5 Ros. 18:24; 1Kor. 1:12; 16:12. □ 3:6 «... Apollos sughardi» — Korint shehiridiki jamaet Pawlusning sözliri arqiliq étiqad qilghanidi; kéyin Apollos Korint shehirige béríp ishen'güchilermi Tewrat-Zebur toghrisidiki bilimliri arqiliq zor derijide righbetlendürgenidi («Ros.» 18-bab). ■ 3:6 Ros. 18:26; 19:1.

qobul qildiu. □ ■ 9 Chünki biz Xudagha tewe méhnetdashturmiz; siler bolsanglar Xudaning bagh-étizi, Xudaning qurulushisiler. □ ■

10 Xudaning manga teqsim qilghan méhir-shepqiti boyiche, xuddi usta mémardek ul saldim, andin bashqa birsi uning üstige quruwatidu. Emma herbir qurghuchi qandaq quruwatqanlıqiga éhtiyat qilsun.

11 Chünki sélin'ghan ulni, yeni Eysa Mesihdin bashqa héchqandaq ulni sélishqa bolmaydu. ■

12 Emdi birsi bu ul üstige altın, kümüş, qimmetlik tashlar, yaghach, chöpler, saman salsa, □ 13 herbirining singdürgen ejrining qandaqlıqi köründü; chünki shu küni uni ashkare qildiu, chünki uning mahiyiti otta körülidü; ot herbir kishining ejrini, qandaq mahiyettin bolghanlıqını sinaydu. □ ■ 14 Birsining ul üstige qurghan ishi puxta saqlınip qalsa, u in'amgha érishidu; □

□ 3:8 «**bir meqsettidur**» — grék tilida «birdur». ■ 3:8 Zeb. 62:12; Yer. 17:10; 32:19; Mat. 16:27; Rim. 2:6; 14:12; 2Kor. 5:10; Gal. 6:5; Weh. 2:23; 22:12. □ 3:9 «**biz Xudagha tewe méhnetdashturmiz**» — bashqa birxil chüshendürülüşü: «biz Xuda bilen méhnetdashturmiz» («2Kor.» 5:20, 6:1nimu körüng). ■ 3:9 2Kor. 6:1; Ef. 2:20; Kol. 2:7; 1Pét. 2:5. ■ 3:11 Yesh. 28:16; Mat. 16:18. □ 3:12 «**birsi bu ul üstige... qimmetlik tashlar.. salsa**» — «qimmetlik tashlar» dégen oxshitishning mushu yerde omumiy körsetkini belkim yaqt-göherlerni emes, belki oyulghan, binani puxta qilidighan qattıq chidamlıq tashlarnı körsetse kérek. Pawlus buning köchme menisini oqurmenlerning oylinishiga qalduridu!

□ 3:13 «**shu küni uni ashkare qildiu**» — «shu küni» Mesih Eysa zémin'gha qaytidighan künidur. ■ 3:13 Yesh. 8:20; 48:10; Yer. 23:29; 1Pét. 1:7; 4:12. □ 3:14 «**Birsining ul üstige qurghan Ishi puxta saqlınip qals...»** — démek, «bir kishining ul üstige qoyghan matériyalliri otqa berdashlıq bérelise,...».

15 Birsining qurghini köyüp ketse, u ziyan tartidu; u özi qutulidu, emma goya ottin ötüp qutulghan birsige oxshap qalidu. **16** Ejeba, özünglarning Xudaning ibadetxanisi ikenlikinglarni we Xudaning Rohining silerde turghanlıqını bilmemsiler? ■

17 Birsi Xudaning ibadetxanisini xarab qilsa, Xuda uni xarab qilidu; chünki Xudaning ibadetxanisi pak-muqeddestur, siler del shundaqsiler.

18 Héchkim öz-özini aldimisun; birsi özini bu dewrde dana dep sanisa, nadan bolup qalsun; shuning bilen u dana bolidu. □ ■ **19-20** Chünki bu dunyadiki danalıq Xudagha nisbeten exmeqliqtur; chünki: — «U **danishmenlerni öz hiyligerlikining tuziqigha alidu**», dep we yene: «Reb **danishmenlerning oy-xiyallirining tutami yoqluqini bilidu**» dep pütüklüktur. □ ■

21 Shunga héchkim insan dégenlerni pexirlinip danguimisun; chünki hemme mewjudatlar silerge tewedur; **22** Pawlus bolsun, Apollos bolsun, Kéfas bolsun, dunya-jahan bolsun, hayat bolsun, ölüm bolsun, hazirqi ishlar bolsun, kelgüsü ishlar bolsun, hemmisi silerge mensuptur; **23** siler bolsanglar Mesihning, Mesih bolsa Xudanikingidur.

■ **3:16** 1Kor. 6:19; 2Kor. 6:16; Ibr. 3:6; 1Pét. 2:5. □ **3:18**

«birsi özini bu dewrde dana dep sanisa, nadan bolup qalsun» — Mesihning «Mat.» 18:1-4de we «Mar.» 10:13-16de éytqan sözlirini körüng. ■ **3:18** Pend. 3:7; Yesh. 5:21. □ **3:19-20**

«U **danishmenlerni öz hiyligerlikining tuziqigha alidu»** — «Ayup» 5:13. **«Reb **danishmenlerning oy-xiyallirining tutami yoqluqini bilidu**»** — «Zeb.» 94:11. ■ **3:19-20** Ayup 5:13; Zeb. 94:11.

4

Mesihning rosullirining xizmiti

1 Birsi biz toghruluq birnéme démekchi bolsa, bizni Mesihning xizmetkarliri we Xudaning sirliri amanet qilin'ghan ghojidarlar dep bilsun. ■ **2** Emdi ghojidar dégenlerdin telep qilnidighini shuki, ular wapadar-sadiq bolushi kérektur. ■ **3** Emma men siler teripenglardin yaki bashqa herqandaq insaniy sot teripidin sürüshtürüp bahalansam, bu men üchün zighirchilik ish; men hetta özüm toghruluq sürüshtürüp olturmaymen. □ **4** Chünki wijdanim eyibleydighan héchqandaq ishlirimdin xewirim yoq; emma bu ishning özi méni heqqaniy dep aqlimaydu; méni sürüshtürüp bahalighuchi bolsa Rebdur. ■ **5** Shunga waqtı-saiti kelmigüche, yeni Reb kelmigüche héch ish toghruluq höküm chiqarmanglar; Reb kelgende u qarangghuluqtiki yoshurun ishlarni ashkarilaydu, qelbdillardiki barlıq oy-niyetlerni ayan qilidu; shu chaghda herbiri Xuda teripidin teriplinidu. ■ **6** Emma, i qérindashlar, bu ishlarni silerning menpeetinglarni dep özümge we Apollosqa tetbiqlidim; meqset siler biz arqliq «pütülgennenning dairisidin halqip ketmenglar» dégen sawaqni öginishinglar, shundaqla héchqaysinglarning melum

---

■ **4:1** Mat. 24:45; 2Kor. 6:4; Kol. 1:25; Tit. 1:7. ■ **4:2** Luqa 12:42. □ **4:3** «herqandaq **insaniy sot teripidin...**» — dégen grék tilida «insaniy bir kün teripidin...». Ademlerning ishlirini sürüshte qilghuchi bolsa melum bir insanning küni emes, belki Mesihning küni, yeni ciyamet künidur. ■ **4:4** Mis. 34:7; Ayup 9:2; Zeb. 143:2.

■ **4:5** Dan. 7:10; Mat. 7:1; Rim. 2:1; Weh. 20:12.

birsini bashqa birlidin üstün dep pexirlinip tekebburliship ketmeslikinglar üchündür. □ ■

7 Chünki kim séni bashqa birlidin üstün qilidu? Sanga ata qilin'ghan nersidin bashqa sende yene néme bar? Hemme sanga bérilgen tursa, némishqa «Mende esli bar idi» dep pexirlinip körenglep kétisen? □ ■ **8** Siler alliqachan toyunup kettinglar! Alliqachan býip kettinglar! Siler bizsiz padishahlar bolup höküm sürdunglar! Kashki siler heqiqeten höküm sürgen bolsanglaridi – undaqta biz siler bilen bille höküm sürgen bolattuq! □

□ **4:6 «pütülgennig dairisidin halqip ketmenglar»** — bu sözler Tewratta eyni pütülmigini bilen, u Tewrat-Injildiki intayin muhim bir prinsiptur. «Qoshumche söz»imizge qarang. ■ **4:6** Pend. 3:7; Rim. 12:3. □ **4:7 «Kim séni bashqa birlidin üstün qilidu?»** — bu soalgha belkim mundaq ikki toghra jawab bérilishi mumkin: (1) «melum kishini bashqa bir kishidin bashqiche qilghuchi peqet Xudadur» shunga tekebbur bolushning asasi yoq; (2) héch insanning Xudaning ulughluqi aldida «Men bashqilardin üstün» dep tekebbur bolushining asasi yoq. Shundaq qaraymizki, (1)-jawab Pawlusning démekchi bolghinini körsitudu. **«Sanga ata qilin'ghan nersidin bashqa sende yene néme bar?»** — démek, herbirimizning barlıqi Xuda teripidin bizge ata qilinidu; shunga «Mende esli shundaq qabiliyet (talant, kúch, qatarliqlar...) bar idi» dep tekebburliship kétish hamaqetliktur. ■ **4:7** Yuh. 3:27; Yaq. 1:17. □ **4:8 «Siler alliqachan toyunup kettinglar! Alliqachan býip kettinglar! Siler bizsiz padishahlar bolup höküm sürdunglar! Kashki siler heqiqeten höküm sürgen bolsanglaridi – undaqta biz siler bilen bille höküm sürgen bolattuq!»** — shübhisižki, bu sırlıq ayetning kinayilik, mesxirilik menisi bar. Korint jamaitidiki köp ademler tolimu tekebburliship kétip: «Biz rosul Pawlus yaki bashqa rosullargha héch kérek emesmiz; biz heqiqeten «rohiy ademler»miz, intayin bilimlik, Xuda aldida intayin ésilzade bolup, padishahdekk bolduq» dep ketkenidi. «Qoshumche söz»imizni körüng.

9 Chünki Xuda rosullar bolghan bizlerni ölümge mehkum bolghan ademlerdek eng axirgha qoyup sazayı qilip otturigha chiqarghan, dep oylaymen; chünki biz pütkül alemge, yeni hem perishtilerge hem insanlarga bir xil tamasha bolduq. ■ **10** Biz Mesih üçhün exmeq sanalghanlarmız, emma siler Mesihde danasiler! Biz ajiz, emma siler küchlüsiler; siler izzetlik, emma biz xar; □ ■ **11** Hazirqi deqiqigiche ach-yalingach, changqap yürmektimiz, dumbalinip, sergerdan, makansız bolup yürmektimiz; ■ **12** öz qolımız bilen ishlep japa tartmaqtımız; ahanetke qalghanda yaxshiliq tilewatımız; ziyankeshlikke uchrighanda, chidawatımız; ■ **13** töhmetke uchrighanda, *biz ularni chirayliqche towigha* ündeymiz; biz jahanning dashqılı, insanlarning süpüründisi dep qariliwatımız, ta hazirghiche shundaq.

14 Bu ishlarnı yézishim, silerni xijaletke qaldurush üçhün emes, belki söyümlük balılırim süpitide silerge nesihet qiliwatimen; ■ **15** chünki silerning Mesihde tümenligen terbiyiligüchiliringlar bolsimu, silerning atanglar köp emestur; chünki men Mesih Eysada bolup silerni xush xewer arqliq töreldürüp ata boldum. □ ■ **16** Shunga men silerdin

■ **4:9** Zeb. 44:22; Rim. 8:36; 2Kor. 4:11; Ibr. 10:33. □ **4:10**

«**Biz Mesih üçhün exmeq sanalghanlarmız...**» — grék tilida «biz Mesih üçhün exmeqler bolduq...» — démek, köpçilik teripidin «exmeq» hesablanduq. ■ **4:10** 1Kor. 2:3. ■ **4:11** Ros. 23:2.

■ **4:12** Mat. 5:44; Luqa 6:28; 23:34; Ros. 7:60; 18:3; 20:34; Rim. 12:14; 1Tés. 2:9; 2Tés. 3:8. ■ **4:14** 1Tés. 2:11.

□ **4:15** «**silerning atanglar köp emestur**» — rohiy jehettin bolghan atilarnı körsitudu, elwette. ■ **4:15** Ros. 18:11; Gal. 4:19; Flm. 10; Yaq. 1:18.

ötünimenki, méni ülge qilinglar. ■

17 Del bu sewebtin men Rebde bolghan öz söyümlük we ishenchlik oglum Timotiyni yéninglarga ewettim; herqaysi jaylardiki jamaette ögetkenlirimge egiship, u silerge Mesihde bolghan yollirim toghruluq eslitidu. **18** Emma beziliringlar, «Pawlusni yénimizgha kelmeydu», dep körenglep kettinglar; **19** biraq Reb buyrusa men pat arida yéninglarga barimen; shu chaghda men körenglep ketkenlerning sözlirini emes, belki ularda bolghan kück-qudretni körüp baqay. ■

20 Chünki Xudaning padishahliqi sözde emes, belki kück-qudrette ispatlinidu. □ ■ **21** Emdi némini xalaysiler? Yéninglarga tayaq kötüüp bérishimnimu, yaki méhir-mulayimliq rohida bérishimnimu?

5

Éghir bir gunah

1 Herterepin shu angliniwatiduki, aranglarda buzuqchiliq bar iken – bundaq buzuqchiliq hetta taipiler arisidimu tilgha élinmaydu – u bolsimu birsining öz atisining ayaligha chéqilishtin ibaret. ■
2 Emma siler yoghinap körenglep kettinglar! Bu rezil ishni sadir qilghan kishi arimizdin

-
- **4:16** 1Kor. 11:1; Fil. 3:17; 1Tés. 1:6; 2Tés. 3:9. ■ **4:19** Ros. 18:21; Ibr. 6:3; Yaq. 4:15. □ **4:20** «Xudaning padishahliqi sözde emes, belki kück-qudrette ispatlinidu» — yaki «Xudaning padishahliqi sözde emes, belki kück-qudrette namayan bolidu». ■ **4:20** 1Kor. 2:4; 1Tés. 1:5; 2Pét. 1:16. ■ **5:1** Law. 18:8; Qan. 27:20.

qoghliwétilsun dep ökünüşünglargha toghra kelmemdu!?³ Chünki gerche tende siler bilen bille bolmisamu, emma rohta siler bilen bille bolush süpitide alliqachan shundaq men shu hökümni chiqardimki,⁴ (hemminglar Reb Eysa Mesihning namida jem bolghanda, özümning rohim siler bilen bolup, Rebbimiz Eysa Mesihning kúch-qudrítige tayinip) –

⁵ shundaq qilghan kishining etliri halak qilinsun, shuning bilen uning rohi Reb Eysanining künide qutquzulushi üchün Sheytanning ilkige tapshurulsun. □ ■ ⁶ Silerning chongchiliq qilghininglar yaxshi emes. «Kichikkine xémirturuch pütkül xémirni boldurup yoghinitidu» dep bilmemsiler?■

⁷ Kona xémirturuchni chiqiriwétinglar; shuning bilen siler esli xémirturuchsız xémirdek yéngi bir zuwula bolisiler; chünki «ötüp kétish héyti»*diki qozımız* bolghan Mesih qurbanlıq qilindi;■

⁸ shunga héytni yaman niyetlik we rezillik bolghan xémirturuch bilen emes, belki semimiylilik we heqiqet bolghan pétir nan bilen tentene qilip

□ **5:5** «shundaq qilghan kishining etliri halak qilinsun, shuning bilen uning rohi Reb Eysanining künide qutquzulushi üchün Sheytanning ilkige tapshurulsun» — bu ish (bashqiche éytqanda, «Sheytanning ilkige qayturush») toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. Bezi alımlar «etliri» dégenni rohiy jehettin chüshendüridu, démek, bu ish kishining özining gunahlıq tebiiti, yaki Korinttiki pütkül jamaette «gunahlıq tebiitidin chiqqan ishlar»ni körsitudu, dep qaraydu. Biz mushu yerdiki «etliri»ni jismaniy jehettin chüshinimiz. «Qoshumche söz»imizde buning asasını körsitimiz.

■ **5:5** 1Tim. 1:20. ■ **5:6** Gal. 5:9. ■ **5:7** Yesh. 53:7; Yuh. 1:29; 1Kor. 15:3.

ötküzeysi. □ ■

9 Men *aldinqi* xette silerge buzuqchiliq qilghuchilar bilen arilashmanglar dep yazghanidim; ■ **10** emma bu déginim bu dunyadiki buzuqchiliq qilghuchilar, yaki nepsaniyetchiler, yaki kazzaplar yaki butperesler bilen arilashmanglar déginim emes; undaq bolghanda dunyadin ayrilishqa mejbur bolattinglar; **11** emma hazirqi bu xétimde yazghinim shuki, özini «qérindash» dep atiwalghan emma shundaqla buzuqluq qilghuchi, nepsaniyetchi, butperes, haraapkesh yaki kazzap bolsa, undaq bir kishi bilen arilashmanglar, hetta uning bilen hemdastixanmu bolmanglar. □ ■ **12** Sirttikilerni höküm chiqirip bir terep qilishning men bilen néme munasiwiti? Lékin ichinglardikilikerni özünglar höküm chiqirip bir terep qilish silerning ishinglar emesmu? □ **13** Lékin sirttikilerning üstige bolsa Xuda Özi höküm chiqiridu. Shunga «bu rezil

-
- **5:8** «shunga héytni yaman niyetlik we rezillik bolghan xémirturuch bilen emes, belki semimiylilik we hegivet bolghan pétir nan bilen tentene qilip ötküzeysi» — Israilning «ötüp kétish héyi», uningdin kényinki «pétir nan héyi» we ularning simwolluq ehmiyiti togruluq «qoshumche söz»imizni, shundaqla «Lawiylar»diki «qoshumche söz»nimu körüng. ■ **5:8** Mis. 12:3,15; Qan. 16:3.
  - **5:9** Qan. 7:2; Mat. 18:17; 2Kor. 6:14; Ef. 5:11; 2Tés. 3:14.
  - **5:11** «Özini «qérindash» dep atiwalghan...» — «qérindash» — özining étiqad yolda qérindash dep atalghan. ■ **5:11** Chöl. 12:14; Mat. 18:17; 2Tés. 3:14; 2Yuh. 10. □ **5:12** «Sirttikilerni höküm chiqirip bir terep qilishning men bilen néme munasiwiti? Lékin ichinglardikilikerni özünglar höküm chiqirip bir terep qilish silerning ishinglar emesmu?» — «sirttikiler» jamaettin sirt turghanlarni, «ichidikiler» jamaetning ichide bolghanlarni körsitudu, elwette.

ademni aranglardin chiqiriwétinglar». □ ■

6

Bir-biri bilen dewalishishqa bolamdu?

¹ Silerning aranglarda özara arazliq ish bolsa, uni muqeddes bendilerning bir terep qilishigha tapshurmay, heqqaniysizlarning aldida dewalishishqa pétinalamsiler? □ ² Muqeddes bendilerning dunyani soraq qilidighanliqini bilmemsiler? Eger dunyani siler soraq qilidighan ish bolsa, emdi zighirchilik ishlarni hel qilishqa yarimamsiler? ■ ³ Perishtiler üstdinmu höküm chiqiridighanliqimizni bilmemsiler? Shundaq bolghaniken, bu hayattiki ishlarni hel qilish qanchilik ish idi? □ ⁴ Silerde mushu hayattiki ishlar üstdin höküm qilish zörür tépilghanda, jamaet arisida töwen dep qaralghanlarni uni hel qilishqa salmamsiler? □ ⁵ Mushularni silerni

---

□ **5:13** «bu rezil ademni aranglardin chiqiriwétinglar» — mushu sözler Tewrat, «Kan.» 17:7, 19:9, 22:2, 24:7din ilin'ghan.

■ **5:13** Qan. 17:7 □ **6:1** «Silerning aranglarda özara arazliq ish bolsa, uni muqeddes bendilerning bir terep qilishigha tapshurmay, heqqaniysizlarning aldida dewalishishqa pétinalamsiler?» — «pétinalamsiler?» — Xudaning bu ishlargha qaratqan ghezipige yüzlinishke pétinalamsiler?, démek.

■ **6:2** Mat. 19:28; Luqa 22:30. □ **6:3** «muqeddes bendilirining dunya üstdin soraq qilishi ... (2-ayet) ... Perishtiler üstdinmu höküm chiqirishi» — bu ishlar toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ **6:4** «jamaet arisida töwen dep qaralghanlarni uni hel qilishqa salmamsiler?» — bashqa bixil terjimisi: «uni hel qilishqa jamaette héch orni yoqlarni salamsiler?». Lékin 5-ayetnimu körüng.

xijaletke qaldurush üchün dewatimen. Ejeba, aranglarda öz qérindashliri otturisida höküm chiqarghudek dana kishi yoqmu, hetta birimu yoqmu? ⁶ Uning ornida, qérindash bilen qérindash dewalishiwatidu, — we kapirlar aldida shundaq qilidu! ⁷ Emeliyette öz aranglarda dewalarning bolghanliqining özi silerge nisbeten bir eyibtur. Némishqa uwalchiliqqa chidimaysiler? Némishqa naheqchilikke yol qoymaysiler? ■ ⁸ Eksiche, siler naheqchilik qiliwatisiler, xiyanet qiliwatisiler, yene kélip qérindashliringlarga shundaq qilisiler! ⁹ Heqqaniysizlarning Xudaning padishahliqiga warisliq qilalmaydighanliqini bilmemsiler? Aldinip ketmenglar! Buzuqchiliq qilghuchilar, butperesler, zina qilghuchilar, bechchiwazlar, bashqa erler bilen buzuqluq qilghuchilar, ■ ¹⁰ oghrilar, nepsaniyetchiler, haraqkeshler, töhmetxorlar yaki aldamchi-kazzaplar Xudaning padishahliqiga warisliq qilalmaydu; ¹¹ bezinglar derweqe shundaq bolghansiler; emma siler Reb Eysa Mesihning namida we Xudayimizning Rohi bilen yuyuldunglar, pak-muqeddes qilindinglar, heqqaniy qilindinglar. ■

Téninglar Xudaning ibadetxanisidur

¹² «Hemme nerse manga halaldur», emma hemme nerse paydiliq boluwermeydu; «hemme nerse manga halaldur», emma men héchqandaq

■ **6:7** Pend. 20:22; Mat. 5:39; Rim. 12:17; 1Tés. 5:15; 1Pét. 3:9.

■ **6:9** Gal. 5:19; Ef. 5:5; Weh. 22:15. ■ **6:11** Ef. 2:2; Kol. 3:7; Tit. 3:3; Ibr. 10:22.

nersining xumarigha qul bolmaymen. □ ■

13 «Yémeklikler ashqazan üçhün, ashqazan bolsa yémeklikler üçhündür»; emma Xuda u we bu her ikkisini yoqqa chiqiridu; ten bolsa buzuqchiliq üçhün emes, belki Reb üçhündür; Reb ten üçhündür. □ **14** Xuda Rebni tirildürdi, shuningdek biznimu Öz qudriti bilen ölümdin tirildüridi. ■ **15** Téninglarning Mesihning ezaliri ikenlikini bilmemsiler? Undaqta, Mesihning ezalirini élip, pahishe ayalning ezaliri qilsam bolamdu? Hergiz bolmaydu! **16** Kim pahishe ayal bilen baghlan'ghan bolsa uning bilen bir ten bolidu, dep bilmemsiler? Chünki «er-ayal ikkisi bir ten bolidu» – déyilgenidi. □ ■ **17** Emma Rebge baghlan'ghuchi bolsa Uning bilen bir rohtur. ■ **18** Buzuqluqtin qéchinglar. «Insanlarning

□ **6:12 «hemme nerse manga halaldur»** — bu söz-ibare belkim Korintliqlar üçhün Injildiki yémek-ichmekler togruluq bolghan te-limlerning bir qisqartilmisi bolushi mumkin. Bu heqiqetke yéqin bolghini bilen, Pawlus hazir ulargha yémek-ichmekler togruluq bashqa tereplerdinmu oylash kérek, dep telim bermekchi. ■ **6:12**

1Kor. 10:23. □ **6:13 «Yémeklikler ashqazan üçhün, ashqazan bolsa yémeklikler üçhündür»** — bashqiche éytqanda: «yémeklikler qorsaqni toydurush üçhün, qorsaq bolsa yémekliklerni singdürüsh üçhün». Korintliqlardin beziliri bu gepni bashqa ishlargha tetbiqlap, «ténimizning herqandaq éhtiyajliri yaki arzu-heweslirini xalighanche qanduruwersek bolidu» dep oylaytti. Lékin, jinsiy exlaqsızlıqqa kelsek bu toghra emes, elwette. «**Reb ten üçhündür**» — ademni heyran qilarlıq bu bayan togruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **6:14** Rim. 8:11; 2Kor. 4:14. □ **6:16 «er-ayal ikkisi bir ten bolidu»** — bu Xudanıg Adem'atımız we Hawa'anımız togruluq bolghan sözü («Yar.» 2:24); bu söz herbir er-ayallıq munasiwette emelge ashurulidu. ■ **6:16** Yar. 2:24; Mat. 19:5; Mar. 10:8; Ef. 5:31. ■ **6:17** Ez. 36:26-28; 1Kor. 12:13; Yar. 2:24

herbir sadir qilghan gunahi öz téning sirtida bolidu!» — emma buzuqluq sadir qilghuchi öz téninge qarshi gunah qilidu. □ 19 Silerning téninglar silerni turalghu qilghan, Xuda teripidin silerge iltipat qilin'ghan Muqeddes Rohning ibadetxanisi, siler özünglarni özümningki emes dep bilmemsiler? □ ■ 20 Chünki siler chong bedel bilen sétiwélin'ghansiler; shunga téninglarda Xudani ulughlanglar.■

7

Tenha hayat we er-ayalliq

¹ Emdi hazir siler xétinglarda otturigha qoyghan soallargha kéleyli, — «Er ayal zatining téninge

-
- 6:18 «**Insanlarning herbir sadir qilghan gunahi öz téning sirtida bolidu!**» — bezi alimlar, bu sözlerni Pawlusning öziningki, dep qaraydu; emma bashqa gunahlirimiz (mesilen, nepsaniyetchilik, haraqkeshlik)mu ténimizge yaman tesir yetküzmemdu? Yetküzidu, elwette. Shunga bizningche bu sözlerni Korintliqlarning özliriningki xata közqarishi dep oylaymiz; ular bu sözni buzuqluq (we bashqa «jismaniy» gunahlarni) qilishqa bahane qilatti. Pawlus uni emdilikte ularning xata közqarashlirini toghrilimaqchi boluwatatti. □ 6:19 «**Xuda teripidin silerge iltipat qilin'ghan**» — bizningche «silerge iltipat qilin'ghan» dégenlik «Muqeddes Roh»ni körsitudu. Shundaqmu mumkinchilik barki, u bu ayettiki «silerning téninglar» yaki «ibadetxana»ni körsitudu.
  - 6:19 1Kor. 3:16; 2Kor. 6:16; Ef. 2:21; Ibr. 3:6; 1Pét. 2:5. ■ 6:20 1Kor. 7:23; Gal. 3:13; Ibr. 9:12; 1Pét. 1:18.

tegmise yaxshidur». □

2 Durus. Emma buzuqchiliqlardin saqlinish üçün, herbir erkekning özining ayali bolsun, herbir ayalning özining éri bolsun. **3** Er ayaligha nisbeten erlik mejburiyitini ada qilsun, ayalmu érige nisbeten ayalliq mejburiyitini ada qilsun. □ ■

4 Ayal öz téning igisi emes, belki éri uning igisidur; shuninggħha oxhashla, er öz téning igisi emes, belki ayali uning igisidur. **5** Peqet pütün zéhninglar bilen dualargħa bérilish meqsitide öz maqulluqungħar bilen waqtinche birge yatmasliqqa kéliskendinla bashqa, er-ayal özara bir-birining jinsiy heq-telipini ret qilmisun. Shundaq alahide mezgildin keyin yene birge bolungħar. Bolmisa, özünglarni tutuwalalmaydīghanliqingħardin Sheytan silerni azdurush pursitini tépishi mumkin. ■

6 Emma mundaq déyishim buyruq yolda emes,

□ **7:1 «Er ayal zatining téning tegmise yaxshidur»** — «er ayal zatining téning tegmise (jinsiy munasiwette birge bolush, yaki toy qilishni körsitud) yaxshi ishtur» dégen sözler togruluq: — Ehwalgha qarighanda Korintliqlar arisida: «Toy qilmay, peqet Rebning xizmitide bolush yaxshi» yaki «Er-ayalliq jinsiy munasiwiti yaxshi emes, jinsiy munasiwet ötküzülmisun, köprek dua-tilawetke bérilisun» dégendek gepler tarqalghan bolushi mumkin. Pawlus bu yerde mushu mesililer togruluq sözlimekchi. □ **7:3 «er ayaligha nisbeten erlik mejburiyitini ada qilsun, ayalmu érige nisbeten ayalliq mejburiyitini ada qilsun»** — «erlik mejburiyiti», «ayalliq mejburiyiti» jinsiy heqliqni öz ichige alidu, elwette. ■ **7:3**

1Pét. 3:7. ■ **7:5** Yo. 2:16.

belki meslihet yolididur. □ 7 Emdi men barliq ademlerning manga oxshash *boytaq* bolushini xalayttim; lékin bu ishta Xudanинг hemme ademge bergen öz iltpati bar; birsi undaq, yene birsi bundaq. ■ 8 Emma men jorisiz tenha yashighanlar we tullargha shuni éytimenki, mendek tenha turiwerse yaxshi bolidu; □ 9 emma özünglarni tutuwalalmisanglar, nikahlininglar; chünki *ishq* otida köygendin köre nikahliq bolghan yaxshi. ■

10 Emma nikahlan'ghanlarga kelsek, ulargha men shuni tapilaymenki, — (bu emeliyyette méning tapilighinim emes, yenila Rebningki),

-
- 7:6 «**Emma mundaq déyishim buyruq yolda emes**» — bu ayettiki «déyishim»ni bezi alimlar «waqitliq ayrılip turush toghrisidiki bir teklip, buyruq emes» dep chüshnidu, «Emma mundaq déginim buyruq yolda emes, belki meslihet yolididur» dep terjime qildu. Yene beziler bizning terjimimizdek «déginim»ni Pawlusning er-ayalliq oghruluq hazır éytqan barliq sözliri dep qarap, «Bu déginim buyruq yolda emes, belki ruxset yolda...» dep terjime qildu (7-ayetni körüng). □ 7:7 «**bu ishta Xudan Ning hemme ademge bergen öz iltpati bar**» — yeni, bala-chaqılıq bolush, yaki tenha bolush. Pawlus özi tenha bolup, pütün ömride ailsiz halda Xudan Ning xizmitide bolghan. ■ 7:7 Mat. 19:12; Ros. 26:29; 1Kor. 12:11. □ 7:8 «**Emma men jorisiz tenha yashighanlar we tullargha shuni éytimenki...**» — mushu ayettiki «jorisiz tenha yashighanlar» dégen söz grék tilida öz jorisidin (meyli erdin, meyli ayaldin, ölüm teripidin yaki qanun teripidin) ajrishiň ketkenlerni körsitudu, we shundaqla toy qilmighanlarnimu öz ichige alidu. ■ 7:9 1Tim. 5:14.

ayal éridin ajrashmisun □ ■ 11 (emma u ajrashqan bolsa, u tenha ötsun, yaki éri bilen yarishiwalsun); we ermu ayalini qoyup bermisun. 12 Qalghanliringlargha kelsek, men shuni éytimenki (bu Rebning éytqini emes), qérindashning étiqadsiz ayalı bolsa we ayali uning bilen turuwérishke razi bolsa, u uni qoyup bermisun; □ 13 étiqadchi ayalning étiqadsiz éri bolsa we éri uning bilen turuwérishke razi bolsa, u éridin ajrishop ketmisun. 14 Chünki étiqadsiz er bolsa étiqad qilghan ayalda pak dep hésablinidu; étiqadsiz ayal bolsa étiqad qilghan qérindashta pak dep hésablinidu; bolmisa, perzentliringlar haramdin bolghan bolatti; emma ular emdi pak boldi. □ 15 Lékin étiqadsiz bolghan terepning ketküsi bolsa, u ajrishop ketsun; bundaq ehwallarda qérindash aka-ukilar, hede-singillar *nikah mejburiyitige*

-
- 7:10 «Emma **nikahlan'ghanlargha kelsek, ulargha men shuni tapilaymenki, – (bu emeliyette méning tapilighinin emes, yenila Rebningki)...**» — Pawlus öz telimini Reb Eysanıng yer yüzide turghan waqtidiki telimidin ayriwétidu. Bu ish toghruluq we omumen bu bab üstide «qoshumche söz»imizni körüng.
  - 7:10 Mal. 2:14; Mat. 5:32; 19:9; Mar. 10:11; Luqa 16:18.
  - 7:12 «Qalghanliringlargha **kelsek, men shuni éytimenki (bu Rebning éytqini emes)**, ...» — Reb Eysa yer yüzide bolghinida bu ishlar toghruluq telim bermigenidi. □ 7:14 «Chünki étiqadsiz er bolsa étiqad qilghan ayalda pak dep hésablinidu; étiqadsiz ayal bolsa étiqad qilghan qérindashta pak dep hésablinidu; **bolmisa, perzentliringlar haramdin bolghan bolatti; emma ular emdi pak boldi**» — bu ayetke qarighanda, Korinttiki beziler «étiqadchi er yaki ayalning jorisi Eysa Mesihke étiqad qilmaghan bolsa undaqtı ularning nikahi bulghan'ghan bolidu, shunga ular ajrishopshi kerek, shundaqla baliliri «haram»din bolghan bolidu» dep qaraydu. Bundaq közqarash xata.

baghlinip qalghan bolmaydu; qandaqla bolmisun Xuda bizni inaq-xatirjemlikte yashashqa chaqirghandur. □ 16 Ey étiqadchi ayal, éringni étiqad *qildurup* qutulduralaydighanliqingni nedin bilisen? Ey étiqadchi er, xotunungni étiqad *qildurup* qutulduralaydighanliqingni nedin bilisen? □ ■

Étiqad yoligha chaqirilghan waqittiki salahiyette turiwéringlar

17 Halbuki, Reb herqaysimizgha qandaq teqsim qilghan bolsa, qandaq halette chaqirghan bolsa, u shuningda méngiwersun; men hemme jamaetlerde shundaq yolyoruqni tapilaymen. 18 Birsi sünnetlik halette chaqirildimu? U qayta sünnetsiz qilinmisun; birsi sünnetsiz halette chaqirildimu? U emdi sünnet qilinmisun. □ 19 Sünnetlik bo-

- 7:15 «lékin étiqadsiz **bolghan** terepning ketküsi **bolsa**, u ajrishop ketsun; bundaq ehwallarda qérindash ... nikah mejburiyitige baghlinip qalghan bolmaydu; qandaqla bolmisun Xuda bizni inaq-xatirjemlikte yashashqa chaqirghandur» — bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ 7:16 «Ey étiqadchi ayal, éringni étiqad *qildurup* qutulduralaydighanliqingni nedin bilisen? Ey étiqadchi er, xotunungni étiqad *qildurup* qutulduralaydighanliqingni nedin bilisen?» — bizningche Pawlus mushu yerde, ishenmigen jora nikahtin ajrashmaqchi bolghan bolsa, uni étiqad *qildurup* qutquzush peqet Xudaningla qilidighan ishidur, biz ajiz bendilerning qilidighan ishi emes, shunga (jorisining ketküsi bolsa) uni erkinlikke qoyuwergin, démekchi. «Qoshumche söz»imizni yene körüng. ■ 7:16 1Pét. 3:1. □ 7:18 «Birsi sünnetlik halette chaqirildimu? U qayta sünnetsiz **qilinmisun**» — bezi Yehudiylar melum seweblerdin sünnitidin xijil bolup, «yat ellerdek bolay» dep, özini «sünnetsiz» körsetmekchi bolup birxil opératsiyeni *qilduratti*.

lush héchnerse hésablanmas, sünnetsiz bolushmu héchnerse hésablanmas; *hésab bolidighini* Xudanıng emrlirige emel qilishtin ibarettur. ²⁰ Herkim qaysi halette chaqirilghan bolsa, shu halette qalsun. □ ■ ²¹ Sen chaqirilghanda qul halitide idingmu? Uning bilen karing bolmisun; lékin eger hörlük pursiti kelse, uni qolungdin berme. ²² Chünki Rebte chaqirilghan qul bolsa Rebning hör adimidur; uningha oxshash, chaqirilip hör bolghuchimu Mesihning qulidur. ²³ Siler chong bedel bilen sétiwélindinglar; insanlarga qul bolmanglar. ■ ²⁴ I qérindashlar, herbiringlar qaysi halette chaqirilghan bolsanglar, shu halette Xuda bilen bille turunglar.

Tenhayashash

²⁵ Emma nikahlanmighanlar toghruluq Rebdin buyruq tapshuruwalmidim; shundaqtimu Rebdin bolghan rehim-shepaketke muyesser bolghanlıqim üçün sadiq adem süpitide öz pikrimni éytimen. □ ²⁶ Emdi hazırqi

□ **7:20 «Herkim qaysi halette chaqirilghan bolsa, shu halette qalsun»** — «qaysi halette chaqirilghan bolsa...» grék tilida «qandaq chaqirilghanlıqı bolsa...» déyildi. Démek, Xuda herbirimizni Mesihge chaqirghinida, ewhal-halitimizni bilip, u halitimizni Uning yolda ishletmekchi bolidu. ■ **7:20** Ef. 4:1; Fil. 1:27; Kol. 1:10; 1Tés. 2:12. ■ **7:23** 1Kor. 6:20; Ibr. 9:12; 1Pét. 1:18.

□ **7:25 «... nikahlanmighanlar toghruluq Rebdin buyruq tapshuruwalmidim...»** — mushu yerde «nikahlanmighanlar» bolsa héchqachan jinsiy munasiwet ötküzüp baqmighan pak yigit yaki pak qızlarnı körsitudu, dep qaraymiz. Bezi alımlar bu söz peqet qızlarnı körsitudu, dep qaraydu. Emdi 36-ayetke qaraydighan bolsaq, bu ayet hem yigitlernimu hem qızlarnimu körsitudighanlıqını bayqaymiz.

qiinchiliqqa qarighanda, er kishining shu *tenha* halette bolushini yaxshi ish deymen. □
27 Ayalgha baghlan'ghan bolsang, undaqta, uning bilen ajrishishni oylima; ayalingdin ajrishop ketingmu? Undaqta yene öylinishni oylima.
28 Lékin öylenseng, sen gunah qilghan bolmaysen; we nikahlanmighanlar nikahlansa, ularmu gunah qilghan bolmaydu. Emma shundaq qilsa ular jismaniy jehette japagha uchraydu; méning silerni uningdin xaliy qilghum bar. □ **29** Emma shuni dégüm barki, i qérindashlar – waqit qisqidur. Shunga ayalliq bolghanlar ayalsizlardek bolsun; □ **30** matem tutqanlar matem tutmighanlardek bolsun; bext-xushalliqtä bolghanlar bext-xushalliqtä bolmighanlardek bolsun; mal-mülük sétiwalghanlar mal-mülüsizlerdek bolsun; **31** bu dunyadiki bayliqlardin behrimen bolghanlar dunyani özining teelluqati dep bilmisun; chünki

---

□ **7:26 «emdi hazirqi qiinchiliqqa qarighanda,...»** — Pawlus mushu xetni yazghan waqitta Rim impériyesi boyiche köp sandiki ishen'güchiler zor ziyaneshlikke uchrawatatti. □ **7:28 «Emma shundaq qilsa ular jismaniy jehette japagha uchraydu»** — Pawlusning bu sözi, herbir er-ayalliqtiki normal munasiwette bolghan musheqqet-japalar, égiz-peslikler togruluq éytildi, dep qaraymiz. Uning üstige ashu dewrdiki ziyaneshlik astidimu er-ayallarning bir-birige bolghan muhebbiti üçün, bir-birini éghirchiliqtin ayash üçün tartqan derd-elemliri téximu éghir bolushi mumkin idi. □ **7:29 «waqit qisqidur. Shunga ayalliq bolghanlar ayalsizlardek bolsun...»** — 31-ayettiki izahatni körung.

bu dunyadiki hazirqi halet ötüp kétidu. □ ■

³² Emma silerning ghemsiz bolushunglarni xalaymen. Ayalsiz kishi bolsa Rebning ishlirini oylaydu, qandaq qilip Rebni xursern qilishning ghémide bolidu. ■ ³³ Emma ayalliq kishi qandaq qilip ayalini xursern qilish üçün bu dunyadiki ishlarning ghémide bolidu; ³⁴ Yene kélip ayal we nikahlanmighan qizning otturisida perq bar; nikahlanmighan qız bolsa Rebning ishlirining, qandaq qilip hem tende hem rohta pak-muqeddes bolushning ghémide bolidu; emma yatlıq bolghan ayal qandaq qilip érini xursern qilish üçün, bu dunyadiki ishlarning ghémide bolidu. ³⁵ Emma men bu sözni silerning menpeetinglarni közde tutup dewatimen; boynunglarga sirtmaq sélish üçün emes, belki ishliringlarning güzel bolushi, könglünglar bölünmigen halda Rebge bérilip Uni kütüşhunglar üçün dewatimen.

³⁶ Emma eger birsi niyet qilghan qizgha nisbeten muamilemning durus bolmighan yéri bar dep qarisa, u qiz yashlıq baharidin ötüp ketken bolsa, ikkisi özini tutuwalalmisa, u xalighinini qilsun, u

---

□ **7:31 «... bu dunyadiki bayliqlardin behrimen bolghanlar dunyani özining teelluqati dep bilmisun; chünki bu dunyadiki hazirqi halet ötüp kétidu»** — «waqt qisqidur» 29-31-ayetlerde Pawlus ulargha barliq waqitni, Xudaning xizmiride bolush pursestirini qedirleshti dewet qilidu. Uning asasiy menisi, mushu dunyadiki bext-bayliqlar bizde bolsa ulardin huzurlansaq bolidu, lékin mushu alem «besh künlük» bolghachqa, Xudaning xizmitide, menggülüq paydılıq bolghan ishlargha qarap méngishimizgha toghra kélédu, démekchi. ■ **7:31** Yesh. 40:6; Yaq. 1:10; 4:14; 1Pét. 1:24; 1Yuh. 2:17. ■ **7:32** 1Tim. 5:5.

gunah qilghan bolmaydu; ular nikah qilsun. □

³⁷ Biraq, birsi öz könglide muqim turup, héchqandaq ishq bésimi astida bolmay, belki öz iradisini bashqurup, könglide niyet qilghan qızını emrige almaslıqni qarar qilghan bolsa, yaxshi qilghan bolidu. ³⁸ Qisqisi, öylen'genning öylen'ginimu yaxshi ish, öylenmigenning öylenmiginimu téximu yaxshi ish.

³⁹ Éri hayat chaghda ayali uningha baghlan'ghandur; emma éri ölümde uxlihan bolsa, u xalihan kishige (peqet Rebde, elwette)

□ **7:36 «Eger birsi niyet qilghan qizgha nisbeten muamileming durus bolmaghan yéri bar dep qarisa...»** — «niyet qilin'ghan qizi» dégenning bashqa bir chüshenchisi «wedileshken qizi». Ishqilip, bu ayet boyiche, toy qilmighan er kishi könglide bir qizni oylaydu. Qizha «muamilemning durus bolmaghan yéri bar» dégenlikli belkим: (1) qizha bolghan ishqini söz yaki heriket bilen bildürüştin özini tutuwalmaslıq, lékin uningha téxi éniq wede qilmaslıq, shundaqla qizni qiynash; yaki (2) qizha wede bergendin keyin yene ikkilinip waqitni keynige sürüsh, shundaqla qizni qiynash; yaki (3) toyning waqtini békitken bolsimu, ular toy waqtini kütüşke özlirini tutuwalalmisa, toyni baldurraq qilsa bolidu. Qisqisi, oghul ballarning qızlarning söygüsü yaki héssiyatlari bilen oynishishiga hergiz bolmaydu. Toluq ayetning bashqa bixil terjimisi: «Emma eger birsi özining tenhalıqığha qarap namuwapiq yürgen bolsa, yashlıq baharidin ötüp ketken bolsa, özini tutiwalalmisa, u xalihaniche qilsun, u gunah qilghan bolmaydu; ular nikah qilsun» yene bashqa terjimilirimu bar; «qoshumche söz»imizni körüng.

nikahlinishqa erkin bolidu. □ ■ 40 Lékin qarishimche u tul qalsa, téximu bextlik bolidu; mendimu Xudaning Rohi bar, dep ishinimen! □ ■

8

Butlargha atalghan taamlar

¹ Emdi «butlargha atap nezir qilin'ghan taamlar» mesilisige kéleyli. «Hemmimizde bilim bar» dep bilimiz. Xosh, biraq bilim bolsa ademni körenglitidu; méhir-muhebbet bolsa ademni quridu. □ 2 «Méning bilimim bar» dep hésablighan kishi, emeliyette héchnémini téxi bilishke tégishlik derijide bilmigen

□ 7:39 «Éri ölümde **uxlighan bolsa**» — mushu söz, ölüp ketkenlikni körsitidu. Tewrat-Injil boyiche étiqadchilarqha nisbeten ölüsh peqet waqitliq uplash, xalas. «**u xalighan kishige (peqet Rebde, elwette) nikahlinishqa erkin bolidu**» — «peqet Rebde (nikahlansun)» — (1) peqet étiqadchiga nikahlansun; (2) Rebning shexsiy yolyoruqi bilen nikahlansun, dégen ikki menini öz ichige élishi mumkin. ■ 7:39 Rim. 7:2. □ 7:40 «mendimu **Xudaning Rohi bar, dep ishinimen!**» — bu kinayilik söz. Korint shehiridiki jamaettiki bezi ademler özlirini «peyghember» hésablap, Pawlusning sözlirini qobil qilmaytti (14:36, 37ni körün). ■ 7:40 1Tés. 4:8. □ 8:1 «Emdi «butlargha **atap nezir qilin'ghan taamlar**» mesilisige kéleyli» — Korint shehiridikilerning köpinchisi bolsa butperes bolup, ular butlargha choqunush üçhün butqa atap nezir qilin'ghan göshni yeytti. Korintliqlarning toy we bashqa murasimlirimu butxanilarda ötküzüläp, butqa atap nezir qilin'ghan göshler dastixan'gha qoyulatti. U chaghlarida bundaq göshni yéyish-yémeslik yaki butxanida ötküzülgén murasimlarga qatnishish-qatnashmasliq étiqadchilar üçhün chong bir mesile bolghan. «**méhir-muhebbet bolsa ademni quridu**» — «rohiy qurush» («ademni qurush») togruluq «Rimliqlargha»diki kirish söz»imizni körün.

bolidu.□ 3 Emma Xudani söygen kishi bolsa, u
Uning teripidin tonulidu.□

4 Xosh, emdi «butlарghа atap nezir qilin'ghan taamlar» togruluq – bizge melumki, «Jahanda but dégen héchnéme hésablanmaydu», we «birlа Xudadin bashqa héch ilah yoqtur».□ ■ 5 Gerche nurghun atalmish ilahlar bar bolsimu – meyli ular zéminda yaki asmanda turidu dep qarilishidin qet'iynеzer (derweqe «ilahlar» köp, we «reb»ler köptur) 6 biraq biz üçün peqetla bir Xuda, yeni Ata bardur. Uningdin barlıq mewjudatlar apiride bolghan, bizmu Uning üçün mewjut bolghanmiz; *shuningdek*, birlа Reb, yeni Eysa Mesih bardur. Pütkül mewjudatlar U arqliq mewjut, bizmu U arqliq hayatmiz.■

7 Emma bundaq bilim hemmimizde téxi yoqtur; téxi butlарghа köndürülginidin xalas bolmighan bezi *ishen'gүchiler* bolsa mushundaq taamlarni «butqa atap nezir qilin'ghan» dep bilip yeysdu; shundaqla ularning wijdani ajiz bolghachqa, bulghan'ghan bolidu.■ 8 Emeliyyette taamlarning

-
- 8:2 ««Méning bilim bar» dep hésablighan kishi, emeliyyette héchnémini téxi bilishke tégishlik derijide bilmigen bolidu» – bu ajayib bayan togruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ 8:3 «Emma Xudani söygen kishi bolsa, u Uning teripidin tonulidu» – «Xuda teripidin tonulidu» – belkим, Xuda uni bilip «bu kishi Méning adimim» dep étirap qılıdu, démekchi. □ 8:4 ««Jahanda but dégen héchnéme hésablanmaydu» we «birlа Xudadin bashqa héch ilah yoqtur»» – 1-ayettiki «hemmimizde bilim bar», «bu dunyada but dégen héchnerse emes» we «Xudadin bashqa héch ilah yoqtur» belkим bu Korint jamaitidikiler özlirining shuaridek daim éytidighan sözler idi. ■ 8:4 Qan. 4:39; Rim. 14:14; 1Kor. 10:19; Ef. 4:6. ■ 8:6 Mal. 2:10; Yuh. 13:13; 1Kor. 12:3; Ef. 4:6; Fil. 2:11. ■ 8:7 1Kor. 10:28.

özliri bizni Xuda bilen yarashturalmaydu; yémisek bizning kemchilikimiz hésablanmaydu, yégen bolsaq artuqchiliqmu hésablanmaydu. ■ 9 Biraq herhalda yéish erkinlikinglarning ajizlarga putlikashang bolmasliqiga köngül qoyunlar. ■ 10 Chünki ajiz bir bende bilimi bar bolghan séning butxanidiki dastixanda olturup yégenlikingni körse, undaqta u öz ajiz wijdanigha qarshi halda butlarga atap nezir qilin'ghan taamlarni yéishke «qurulup kücheytilidigan» bolmamdu? □ 11 Shuning bilen Mesih uning nijati üchün ölgen, séning qérindishing bolghan bu ajiz bende séning biliming wejidin halak bolidu. ■ 12 Shu yol bilen qérindashlarga ziyan yetküzüp gunah qilip, ularning ajiz wijdanini zeximlendürüp, Mesihke qarshi gunah qiliwatisiler. 13 Shunga,

■ 8:8 Rim. 14:17.

■ 8:9 Gal. 5:13.

□ 8:10

«Chünki ajiz bir bende bilimi bar bolghan séning butxanidiki dastixanda olturup yégenlikingni körse, undaqta u öz ajiz wijdanigha qarshi halda butlarga atap nezir qilin'ghan taamlarni yéishke «qurulup kücheytilidigan» bolmamdu?» — bu ayet togruluq ikki éghiz gep qilish kérek. Birinchi, kona zamanlarda köp butxanilarga munasiwetlik «ashxanilar», «réstoranlar» bar idi. Meqsiti butpereslik emes, belkim peqet payda körüştin ibaret idi. Emma satqan taamlarning köpinchisi belkim xelqler shu butxanida butlarga atap qilghan nersiler bolushi mumkin idi. Shuning bilen bir waqitta nurghun kishiler bundaq taamni yéishning özini «sawabliq ish», «teleylik ish» dep qarishi mumkin. İkkinchi, Pawlusning «uning wijdani... «qurulup kücheytilidigan» dégen sözi kinayilik gep. Mezkur sözni yuqiriqi «muhebbet (**ademni, yeni ademning rohini) quridu**» dégen söz bilen sélishturishimiz kérek. «Muhebbetning qurushi»ning netijisi yaxshi, elwette; lékin mushu ayette «bilimi bar» ademning herikiti ajiz qérindishini öz wijdanigha xilaplıq qilishqa «qurup kücheytidu». ■ 8:11 Rim. 14:15.

eger birer taam öz qérindishimni yiqtidighan qiltaq bolsa, qérindishimni yiqtmasliqim üçün men menggütiche göshni qet'iy yémeymen. ■

9

Pawlusning köp rosulluq heq-hoquqlirini ishletmeslikи

¹ Men erkin emesmu? Men rosul emesmu? Men Rebbimiz Eysa Mesihni körgen emesmu? Siler özünglar méning Rebde bolghan ejrim emesmu? □ ■ ² Eger bashqilargha nisbeten rosul dep hésablanmisam, men héch bolmighanda silerge rosul boldum; chünki özünglar Rebde méning rosul bolghanliqimni testiqlighan möhürdursiler.

³ Méni sürüshte qilmaqchi bolghanlargha bolghan jawabim mundaq: —□ ⁴ Bizlerning yep-ichishke hoquqimiz bar emesmu? ■

⁵ Bizning bashqa rosullar, Rebning Öz iniliri

■ **8:13** Rim. 14:21; 2Kor. 11:29. □ **9:1** «Men erkin emesmu? Men rosul emesmu? Men Rebbimiz Eysa Mesihni körgen emesmu? Siler özünglar méning Rebde bolghan ejrim emesmu?» — Pawlus bu babta bezi ademlerning uningga «uni qil, buni qil» déyishige «men erkin adem» dep jawab bérídu.

■ **9:1** Ros. 9:3,17; 22:14,18; 23:11; 1Kor. 4:15; 15:8; 2Kor. 12:2. □ **9:3** «Méni sürüshte qilmaqchi bolghanlar...» — bu söz Korint jamaitide, Pawlus heqiqiy rosul emes, dep yúrgen bezi ademlerni körsitidu.

□ **9:4** «Bizlerning yep-ichishke hoquqimiz bar emesmu?» — rosullar xush xewerni tarqitish xizmitige alahide ayrılip chiqqachqa, jamaetlerdin yémek-ichmek jehette, yeni iqtisadiy jehettiki yardenmege érishishke hoquqluqtur. Emma Pawlus we xizmetdishi Barnabas Korint shehiride shundaq hoquqni ishletmigen. Kéyinki ayetlerni körüng. ■ **9:4** 1Kor. 9:14; 1Tés. 2:6; 2Tés. 3:9.

we Kéfasning qilghinidek, étiqadchi bir singilni emrimizge élip seperde hemrah qilip yürütsh heqqimiz yoqmu? □ ■ 6 Ejeba, peqet Barnabas bilen ménингла emgek qilmasliqqa hoquqimiz yoqmu? 7 Kim xirajetni özi tölep *esker bolup* jengge chiqidu? Kim üzümzar bina qilip uning méwisdin yémeydu? Qaysi pada baqquchi padining sütidin ichmeydu? ■ 8 Bu dégenlirim peqet insaniy közqarash boyiche éytighanmu? Tewrat-qanunning özidimu oxshash déylgen emesmu?! 9 Chünki Musagha chüshürülgen qanunda: «Xaman tepken öküzning aghzigha köshek salma» dep pütülgendur. Xuda öküzlergila köyün'genmu, □ ■ 10 yaki buni peqet bizlerni dep éytqanmu? Shübhisizki, bu sözler bizler üçhün pütülgendur; shuning üçhün yer heydigüchi ümidte heydishige tékishlik, shundaqla xaman tepküchimu hosuldin behrimen bolush ümidide ishleshke tékishliktur. □ 11 Biz silerge rohiy bext-beriketlerni térip, silerdin maddiy jehettin yighiwalsaq bu chektein éship ketkenlik bolamdu? ■ 12 Bashqa xizmetchiler silerde mushu hoquqni ishletken yerde, biz shundaq qilsaq téximu bolidighu?

□ 9:5 «Bizning **bashqa rosullar**, Rebning Öz iniliri we Kéfasning qilghinidek, étiqadchi bir singilni emrimizge élip seperde hemrah qilip yürütsh heqqimiz yoqmu?» — démek, rosullar özleri we bala-chaqılırimu jamaetning iqtisadiy yardımigę hoquqluqtur.

■ 9:5 Mat. 8:14. ■ 9:7 Yuh. 21:15; 1Kor. 3:6, 7, 8; 2Kor. 10:4; 1Pét. 5:2. □ 9:9 «Xaman tepken öküzning aghzigha köshek salma» — «Qan.» 25:4. ■ 9:9 Qan. 25:4; 1Tim. 5:18.

□ 9:10 «Shuning üçhün yer heydigüchi ümidte **heydishige tékishlik, shundaqla xaman tepküchimu hosuldin behrimen bolush ümidide ishleshke tékishliktur**» — «Am.» 9:13. ■ 9:11 Rim. 15:27; Gal. 6:6.

Emma Mesihning xush xewirige héch tosalghu bolmisun dep, biz bu hoquqni héchqachan ishlitip baqmiduq; eksiche, herqandaq ishlargha chidap kéliwatimiz. □ ■ 13 Ibadetxanidiki muqeddes ishlar üchün ishligüchilerning ibadetxanigha atalghan hediyelerdin yeydighanliqini, qurban'gahta xizmet qiliwatqanlarning qurbanliqlardin ülüşini alidighanliqini bilmemsiler? ■

14 Shuninggha oxhash, Reb xush xewerni jakarlighuchilarining jéni xush xewerden béqilsun dep békitkendur. □ ■

15 Emma men bolsam bu hoquqlarning héchqaysisini ishlitip baqmidim. Hem hazirmu mushu hoquqtin padilinay dep mushularni yéziwatqinim yoq! Chünki men bashqilarining méni bu pexirlinidighanlirimdin mehrum qilghinidin köre ölgimin tüzük! □ 16 Chünki méning xush xewerni jakarlishimda pexirlen'güdek ish yoq; chünki uning mejburiyiti méni bésip turidi; xush xewerni jakarlimisam halimgha way! 17 Chünki eger uni xalis qilsam, buningdin manga in'am

-
- 9:12 «... Mesihning xush xewirige héch tosalghu bolmisun dep, biz bu hoquqni héchqachan ishlitip baqmiduq; eksiche, herqandaq ishlargha chidap kéliwatimiz» — ghelite yéri shuki, beziler «Pawlus we Barnabas heqiqiy rosullar emes, chünki ular bizdin pul **sorap baqmigan!**» dégen. ■ 9:12 Ros. 20:33; 2Kor. 11:9; 12:13. ■ 9:13 Qan. 18:1. □ 9:14 «... Xush xewerni jakarlighuchilarining jéni xush xewerden béqilsun» — démek, xush xewerni qobul qilghanlar teripidin qamdalsun. ■ 9:14 Law. 19:13; Qan. 24:14; 25:4; Mat. 10:10; Luqa 10:7; 1Tim. 5:18.
- 9:15 «men **bashqilarning** méni **bu pexirlinidighanlirimdin mehrum qilghinidin** köre ölgimin tüzük!» — «bu pexirlen'ginim» del uning xush xewerni héchqandaq in'am-hediyeni qobul qilmay jakarlighanliqini körsitudi.

bolidu; emma öz ixtiyarim bilen bolmisa, bu peqet méning ghojidarlıq burchini ada qilghinim bolidu, xalas.

18 Shundaq iken, méning in'amim zadi néme bolidu? Méning in'amim del shuki, xush xewer jakarlighinimda men xush xewerge kishilerni heqsiz érishtürimen – démek, in'amim xush xewer yetküzüshtiki tégishliq *heq élish* hoquqlirimni héch ishletmeslikimdin ibarettur.

19 Chünki hemme ademning ilkidin erkin bolup, özümni köpchilikke qul qildim; shu yol bilen téximu köprek ademlerni qayil qilip qutquzsam deymen.

20 Yehudiyarlarni qayil qilip qutquzush üçhün Yehudiylargha nisbeten Yehudiygha oxshash boldum; Tewrat qanuni astida turghanlarni qayil qilip qutquzush üçhün (Tewrat qanuni astida turghan bolmisamu) Tewrat qanuni astida turghanlargha nisbeten Tewrat qanuni astida turghan'gha oxshash boldum; ■ **21** Tewrat qanunida bolmaghanlarni qayil qilip qutquzush üçhün Tewrat qanunida bolmaghanlarga nisbeten (Xuda aldida qanunsız bolmay, belki Mesihning qanunigha boysunushum bilen) men Tewrat qanunida bolmaghanlarga oxshash boldum; □ ■ **22** ajizlarni qayil qilip qutquzush üçhün ajizlargha özüm ajizdekk boldum; mumkin qeder köprek ademni qutquzush üçhün men

■ **9:20** Ros. 16:3; 18:18; 21:23. □ **9:21** «Tewrat **qanunida bolmaghanlar**» — démek, Yehudiy emesler. Ular Tewrat qanunini bilmeydu yaki uni étirap qilmaghanlardur. «**Mesihning qanuni**» — Muqeddes Rohta yashap «Perwerdigar Xudayingni pütün qelbing bilen, pütün jéning bilen we pütün küchüng bilen söygin» we «qoshnangni özüngi söygendek söygin» dégendifin ibaret, elwette. ■ **9:21** Gal. 2:3.

herqandaq ademge qarita shundaq adem boldum. □ ■ 23 Özümning xush xewerdin nésiwem bolushi üçün uni dep hemme ishni qilimen.

24 Beygige chüşkkenlerning hemmisi yükürishidu, emma peqet birila mukapatqa érishidighinini bilmemsiler? Ghelibe qazinish üçün yükürünglar.

■ 25 Musabiqide élishquchilarining hemmisi özini her jehettin tizginleydu; ular peqet bir chirip kétidighan tajgha érishish üçün shundaq qilidu, emma biz bolsaq chirimas taj üçün shundaq qilimiz. □ ■ 26 Shunga men nishansiz ademdek yükürüwatmaymen; musht atsam hawagha atidighan ademdek bolmaymen. 27 Uning ornigha men öz ténimni urup özümge köndürüp, uni özümge qul qilimen; undaq qilmighanda, bashqilargha telim jakarlap turup özüm layaqetlik bolmay qélishim mumkin.

10

Israillarning Misirdin chiqip, chöl-bayawandin ötkendiki weqelerdin sawaq élishimiz kérek

-
- 9:22 «ajizlarni qayil qılıp qutquzush üçün ajizlargha özüm ajizdekk boldum» — «ajizlar» belkim Xuda toghrisidiki bilimni tonup yetmigenliktin wijdani asanla azablinidighan étiqadchilarни, yaki étiqadi küchlük emeslerni körsitidu. ■ 9:22 Rim. 15:1; 1Kor. 10:33; Gal. 6:1. ■ 9:24 Gal. 2:2; 5:7; Fil. 2:16; 2Tim. 4:7; Ibr. 6:18.
  - 9:25 «Musabiqide élishquchilarining hemmisi özini her jehettin tizginleydu; ular peqet bir chirip kétidighan tajgha érishish üçün shundaq qilidu...» — eslidiki «Olimpiya»diki ghaliblar yopurmaq-güllerdin yasalghan tajgha érishetti. ■ 9:25 2Tim. 2:4; 4:7,8; 1Pét. 4:1; 5:4.

1 Chünki, i qérindashlar, men silerning atabowilirimizning hemmisining bulut astida yürgenlikidin we hemmisining déngizdin ötüp mangghanliqidin xewersiz yürüshünglarni xalimaymen; ■ **2** ularning hemmisi bulutta hem déngizda Musaning ýétekchilikige chömöldürülgen; □ ■ **3** ularning hemmisi oxhash rohiy taamni yégen, ■ **4** hemmisi oxhash rohiy ichimlikni ichken; chünki ular özlirige *hemrah bolup* egiship yürgen rohiy uyultashtin ichetti (emeliyyette, mushu uyultash Mesihning Özi idi); ■ **5** shundaqtimu, Xuda ularning köpinchisidin razi bolmighanidi; chünki «Ularning jesetliri chölbayawanda chéchilip qalghan». □ ■

6 Emma bu ishlar ularning beshigha bizlerge sawaq-bésharet bolsun üçün chüshkenidi; buningdin meqset, bizning ularning yaman ishlargha hewes qilghinidek hewes qilmaslıqımız üchündür. ■ **7** Siler yene ularning bezilirige oxhash butqa choqunidighanlardin bolmanglar; bular togruluq: «Xelq yep-ichishke olturdi,

-
- **10:1** Mis. 13:21; 14:22; Chöl. 9:18; Qan. 1:33; Ye. 4:23; Neh. 9:12,19; Zeb. 78:13,14; 105:39.   □ **10:2** «ularning (silering ata-bowiliringlar, 1-ayetni körüng) hemmisi bulutta hem déngizda Musaning ýétekchilikige chömöldürülgen» — mushu (1-2-ayette xatirilen'gen) weqeletneri téximu yaxshi chüshinish üçün «Misirdin chiqish» 14-babni körüng. «Musa» Musa peyghember, elwette. Mushu muhim ayet üstide we bu babtiki bashqa misallar togruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **10:2** Mis. 13:20-22; 14:19, 20.   ■ **10:3** Mis. 16:15.   ■ **10:4** Mis. 17:6; Chöl. 20:11; Zeb. 78:15-16   □ **10:5** «Ularning jesetliri chölbayawanda chéchilip qalghan» — «Chöl.» 14:16, 32.   ■ **10:5** Chöl. 26:65.   ■ **10:6** Chöl. 11:4,33; Zeb. 106:14.

andin keyp-sapagha turdi» dep pütülgən. □ ■
 8 Biz yene ularning bezilirining buzuqchiliq qilghinidek buzuqchiliq qilmayli; chünki shu wejidin ulardin yigirme üch ming kishi bir kündila öldi. □ ■ 9 Yene ularning bezilirining Mesihni sinighinidek Mesihni sinimayli; chünki shu sewebtin ular yilanlar chéqishi bilen halak boldi. □ ■ 10 Yene ularning beziliri aghrin'ghandek aghrinip qaqshimanglar — netijide, ular jan alghuchi *perishte* teripidin öltürüldi. □ ■ 11 Emdi bu weqe lerning hemmisi ularning beshigha besharetlik misallar süpitide chüshken we axirqi zamanlar beshimizgha kéliwatqan bizlerning ulardin sawaqq-ibret élishimiz üchün xatirilen'genidi. □ ■ 12 Shuning bilen

□ 10:7 «Xelq yep-ichishke olturdi, andin keyp-sapagha turdi» — mushu yerdiki «keyp-sapa» belkim butpereslik hem uningga baghlan'ghan shehwaniyetni körsitidu. «Pütülgən» — «muqeddes kitabta pütülgən», elwette («Mis.» 32:6). ■ 10:7 Mis. 32:6.

□ 10:8 «Biz yene ularning bezilirining buzuqchiliq qilghinidek buzuqchiliq qilmayli; chünki shu wejidin ulardin yigirme üch ming kishi bir kündila öldi» — bu weqe «Chöl.» 25:1-9de xaritilen'gen. ■ 10:8 Chöl. 25:1, 9; Zeb. 106:28-29

□ 10:9 «Yene ularning bezilirining Mesihni sinighinidek Mesihni sinimayli; chünki shu sewebtin ular yilanlar chéqishi bilen halak boldi» — «Chöl.» 21:1-9ni körüng. ■ 10:9 Chöl. 21:5; Zeb. 106:14. □ 10:10 «Yene ularning beziliri aghrin'ghandek aghrinip qaqshimanglar — netijide, ular jan alghuchi *perishte* teripidin öltürüldi» — «Chöl.» 16:41-50ni körüng. ■ 10:10 Mis. 16:2; 17:2; Chöl. 14:36; Zeb. 106:25-26

□ 10:11 «bu weqe lerning hemmisi ularning beshigha besharetlik misallar süpitide chüshken» — «besharetlik misallar»: «qoshumche söz»imizde biz bu bab toghruluq sözliginimizde bu téma toghruluqmu toxtilimiz.

■ 10:11 Rim. 15:4; 1Kor. 9:10; Fil. 4:5; Ibr. 10:25.

«Men étiqadta ching tirep turmaqtimen» dégen kishi özining yiqlip kétishidin hézi bolsun!

13 Siler duch kelgen sinaqlarning hemmisige bashqa ademlermu oxshash duch kelgen. We Xuda bolsa wediside turghuchidur, Ü silerni kötürelmüdek sinaqlargha uchratmaydu, belki sinaq bésinglarga chüshkende, shuning bilen teng uningdin ötüp qutulush yolini yaritip bérifu; siler shuning bilen uningga berdashlıq bérídighan bolisiler. □ ■ **14** Shu sewebtin, söyümlüklim, butperesliktin qéchinglar!

15 Silerni eqil-hoshi jayida kishiler dep qarap shuni éytiwatimen; sözlichenirimni bahalap békinqilar: — **16** Biz beriketlik bolsun dep tiligen, beriketlik jamdiki sharabni ichkinimiz, Mesihning qénidin ortaq behirlen'ginimiz emesmu? Bizning oshutqan nanni yéginimiz, Mesihning ténidin ortaq behirlen'ginimiz emesmu? □ **17** Biz nurghun bolsaqmu bir nan, bir tendurmiz; chünki hemmimiz shu bir nandin nésiwe alimiz. □ ■ **18** Jismaniy Israilgha

---

□ **10:13** «Siler duch kelgen sinaqlarning hemmisige bashqa ademlermu oxshash duch kelgen» — eyni tékistte: «Siler duch kelgen sinaqlardin héchqaysisi pütkül insaniyetke ortaq emes» dégen sheklide ipadilinidu. ■ **10:13** 1Kor. 1:8; 1Tés. 5:24; 2Pét. 2:9. □ **10:16** ««beriketlik jam» ... «oshutqan nan»»

— «beriketlik jam» we «oshutqan nan» dégenler «Rebning ziyapiti» yaki «Rebning ghizası» din ibarettur. «Rebning ziyapiti» yaki «Rebning dastixini» togruluqmu 11:23-34ni körüng. □ **10:17** «Biz nurghun bolsaqmu bir nan, bir tendurmiz; chünki hemmimiz shu bir nandin nésiwe alimiz» — bashqa birxil terjimisi: «Nan bir bolghachqa, bizmu bir ten bolimiz; chünki hemmimiz bir nandin nisiwe alimiz». ■ **10:17** Rim. 12:5; 1Kor. 12:27.

qaranglar; qurbanliqlarni yégenler qurban'gahqa nésipdashlar emesmu? ■ 19 Emdi néme démekchimen? Butqa atap sunulghan qurbanliqning birer ehmiyiti barmidu? Butning birer ehmiyiti barmidu? ■ 20 Yaq, biraq kapirlar butlargha sun'ghan qurbanliqlarni Xudagha emes, belki jinlargha ataydu. Men silerning jinlar bilen ortaq nésipdash bolushunglarni xalimaymen. □ ■ 21 Rebning jamidin we jinlarning jamidin teng ichküchi bolsanglar bolmaydu; Rebning dastixinigha we jinlarning dastixinigha teng daxil bolsanglar bolmaydu. ■ 22 Rebning heset-ghezipini qozghimaqchimizmu? Biz Uningdin küchlükmu-ya?

23 «Hemme nerse halaldur», emma hemme nerse paydiliq boluwermeydu; «hemme nerse halaldur», emma hemme nerse ademning étiqadini quralmaydu. □ ■ 24 Emdi héchkim öz men-peetini izdimisun, belki özgilerningkini izdisun. ■ 25 Gösh bazirida sétilghan herbirnersini wi-jdaninglarni dep olturmay, héchnémini sürüshte qilmay yewéringlar. ■ 26 Chünki «Jahan we uninggha tolghan hemme mewjudatlar Perwerdi-

-
- 10:19 1Kor. 8:4. □ 10:20 «kapirlar butlargha sun'ghan qurbanliqlarni Xudagha emes, belki jinlargha ataydu» — «kapirlar» grék tilida «taipiler» yaki «eller». ■ 10:20 Law. 17:7; Qan. 32:17. □ 10:23 «hemme nerse manga halaldur» — bu söz-ibare belkim Korintliqlar ishlitiwatqan Injildiki yémek-ichmekler toghruluq telimlerning qisqartilmisi bolushi mumkin. Bu heqiqetke yéqin bolghini bilen, Pawlus hazir ulargha yémek-ichmekler toghruluq bashqa tereplerdinmu oylash kérek, dep telim bermekchi. ■ 10:23 1Kor. 6:12. ■ 10:24 1Kor. 13:5; Fil. 2:4.

gargha mensüptur» *dep pütülgən.* □ ■ 27 Emma étiqad qilmighanlarning birersi séni ziyapetke teklip qilsa we könglüng tartsa, aldinggha qoyulghan hemmini wijdaniningni dep olturmay yewer; ■ 28 emma birsi sanga: «Bu butlарgha atalghan qurbanlıq taami» dése, undaqta uni yéme; némishqa déseng, bu ishni sanga éytqan ademning sewebi üchün, shundaqla wijdanning sewebi üchündür; □ 29 men dégen wijdan séningki emes, belki héliqi kishining wijdani; méning erkinlikimge bashqilarlung wijdani teripidin yaman dep baha bérilishining hajiti barmu? ■ 30 Men teshekkür éytip yésem, teshekkür éytqan nersini durus yéginim tüpeylidin yaman dep qarilishimning néme hajiti? □ ■ 31 Shunga siler némini yésenglar, némini ichsenglar yaki herqandaq bashqa ishlarni qilsanglar, hemme ishlarni Xudagha shan-sherep keltürülsün dep qilinglar. ■ 32-33 Men özüm hemmeyleni hemme ishta memnun qilishqa intilginimdek, öz menpeetim üchün emes, belki köpchilikning menpeeti, ularning qutquzulushi üchün intilginimdek,

□ 10:26 «Jahan we uninggha tolghan hemme mewjudatlar

Perwerdigargha mensüptur» — «Zeb.» 24:1 we 50:12, 89:11.

■ 10:26 Mis. 19:5; Zeb. 24:1; 50:12, 89:11 ■ 10:27 Luqa 10:7; 1Kor. 8:7. □ 10:28 «Birsi sanga: «bu butlарgha atalghan qurbanlıq taami» dése,...» — dégüchining körsetmekchi bolghini belkim: (1) «Sen ishen'güchi emesmu, bundaq butlарgha chétishliq nersini yémesliking kérek» yaki (2) «Bu alahide butlарgha nezir qilin'ghan, shunga uni yéseng, sanga alahide beriket bolidu!». «Qoshumche söz»imiznimu körüng.

□ 10:30 «Men teshekkür éytip yésem, teshekkür éytqan nersini durus yéginim tüpeylidin yaman dep qarilishimning néme hajiti?» — mushu muhim prinsip toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ 10:30 Rim. 14:6; 1Tim. 4:3. ■ 10:31 Kol. 3:17.

héchkimning aldigha — Yehudiylar bolsun, gréklar bolsun, Xudaning jamaitidikiler bolsun aldigha putlikashang bolmanglar.

Men Mesihni ülke qilghinimdek, silermu méni ülke qilinglar.■

11

Ibadet qaidiliri

1-2 Emdi silerni shuning üçün teripleymenki, i qérindashlar, hemme ishlarda siler méni eslep turuwatisiler, men silerge tapshurghinimdek, körsetmilerni tutup kéliwatisiler.■ 3 Emma men silerning her arning béshi Mesihdur, ayalning béshi erdur we Mesihning béshi Xudadur dep bilishinglarni xalaymen.□ ■ 4 Shunga, *ibadetke qatnashqanda*, herqandaq er beshigha birnerse artqan halda dua qilsa yaki besharet berse, u öz beshigha hörmetsizlik qilghan bolidu.□ 5 Emma *ibadetke qatnashqanda*, herqandaq ayal beshigha birer nerse artmigan halda dua qilsa yaki besharet berse, u öz beshigha hörmetsizlik qilghan

-
- **10:32-33** Rim. 14:13; 1Kor. 9:22. ■ **11:1-2** 1Kor. 4:16; Fil. 3:17; 1Tés. 1:6; 2Tés. 3:9. □ **11:3** «ayal (yaki qiz)ning béshi erdur» — toy qilghanda uning béshi öz éri, elwette; turmushqa chiqmighan bolsa uning atisi; tenha, tul yaki ajrashqan qiz-ayallar bolsa, ularning béshi (bar bolsa) jamaettiki aqsaqallar bolidu.
 ■ **11:3** Yuh. 14:28; 1Kor. 3:23; 15:27; Ef. 5:23. □ **11:4** «ibadetke qatnashqanda, herqandaq er beshigha birnerse artqan halda ... besharet berse» — «besharet berse» — «Xudaning wehiyisini yetküzse», yaki «peyghemberlik söz qilsa...» dégenlik. «Öz beshigha hörmetsizlik qilidu» — démek, Mesihge bihörmetlik qilidu.

bolidu; bundaq ayalning chéchi chüshürüwétilgen, *reswa qilin'ghan* ayaldin perqi yoqtur. □ 6 Ayal kishining beshigha artqini yoq bolsa, chachliri chüshürüwétilsun; ayalgha nisbeten chachlirining késiwétilishi yaki chüshürüwétilishi uyatliq ish bolsa, emdi uning beshigha birer artqini bolsun. ■ 7 Chünki er kishi bolsa beshini yapmasliqi kérek; chünki u Xudaning süret-obrazi we shan-sheripidur; emma ayal kishi bolsa arning shan-sheripidur. □ ■ 8 Chünki er bolsa ayaldin emes, belki ayal erdindur. □ ■ 9 Shuningdek er kishi ayal üchün emes, ayal kishi er üchün yaritilghandur. 10 Bu sewebtin, hem perishtilerning sewebidin ayal kishi beshida hoquqning *belgisige* ige

---

□ 11:5 «...u öz beshigha hörmetsizlik qılıdu» — démek, öz érige yaki jamaetning aqsaqallirigha hörmetsizlik qılıdu. «**bundaq ayalning chéchi chüshürüwétilgen, reswa qilin'ghan ayaldin perqi yoqtur**» — kona zamanlarda ayallar buzuqchiliq qilghan bolsa, ularni jazalash usuli ayalni reswa qilip chéchini chüshürüwétishtin ibaret idi. ■ 11:6 Chöl. 5:18; Qan. 22:5. □ 11:7

«chünki er kishi bolsa beshini yapmasliqi kérek; chünki u Xudaning süret-obrazi we shan-sheripidur; emma ayal kishi bolsa arning shan-sheripidur» — bu ayettin (we shundaqla 4-6-ayetlerdin) Pawlusning adettiki ehwallar emes, belki ibadet sorunlari togruluq sözlewatqanliqi éniq turidu; bu uning erlerge talagha chiqqandaq herqandaq böklerni kiyishini men'i qilghini emes! Uning bu sözliride ayallarning talada ýürgende romal-yaghlıq artish-artmasliqi toghrisidimu gep yoq. ■ 11:7 Yar. 1:26,27; 5:1; 9:6; Kol. 3:10. □ 11:8 «**chünki er bolsa ayaldin emes, belki ayal erdindur**» — oqurmenlerning éside barki, Xuda Hawa'animizni Adem'atimizning ténidin qowurghisini élip yasigan. «Yar.» 2-babni körüng. ■ 11:8 Yar. 2:18, 21.

bolushi kérek. □ **11** Halbuki, Rebde ayal ersiz bolmas we er ayalsiz bolmas; **12** chünki ayal erdin chiqirilghinidek, er ayal arqiliq *tughulidu*; lékin hemme ish Xudadindur. **13** Öz könglünglarda baha béringlar; ayallarning beshigha birnerse artmay turup Xudagha dua qilishi muwapiqmu? **14** Tebietning özi silerge er kishining uzun chachliri bolsa uninggha uyat ikenlikini ögetmidimu? **15** Emma ayal kishining uzun chachliri bolsa, bu uninggha shan-sherek bolidu; chünki uning uzun chachliri uninggha bézek-yépincha bolsun dep teqdim qilin'ghan. **16** *Birsining bu ishlar toghruluq* talash-tartish qilghusi bolsa, *shuni bilsunki*, bizlerde hem Xudaning jamaetliridimu shulardin bashqa héch qaidiler yoqtur. ■

Rebning dastixini toghruluq

17 Emma hazır démekchi bolghan ish, yeni siler yighilghan sorunlarga kelsek, uningda silerni teriplimeygen; chünki yighilghininglarning netijisi paydiliq emes, belki ziyanlıq boluwatidu. **18** Chünki birinchidin, siler jamaette yighilghininglarda, aranglarda guruuhlarga bölünüşler bolghanlıqını anglidim; bu gepke qismen ishendim. **19** Aranglarda bölünüşler peyda bolmay qalmaydu. Undaq bolmighanda

---

□ **11:10** «perishtilerning sewebidin ayal kishi beshida hoquqning belgisige ige bolushi kérek» — «perishtilerning sewebidin» toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. Biz bu ayetler (1-16)ni tepsiliy halda shershelymiz. ■ **11:16** 1Tim. 6:4.

aranglarda kimning layaqetlik bolghanlıqını körüwalghili bolmaytti. □ ■

20 Siler bir yerge jem bolghininglarda, siler *heqiqeten* «Rebning ziyapiti»din yémeysiler. ■

21 Chünki yégininglarda herbiringlar bashqilarning yéyishini kütmeyla özünglar élip kelgen ghizani yewérisiler-de, birsi ach qalidu, yene birsi mest bolup kétidu. □ **22** Yep-ichishke öz öyliringlar yoqmu? Xudaning jamaitini köze ilmay, yoqsullarni xijaletke qoymaqchimusiler? Silerge néme désem bolar? Silerni teriplemdimen? Yaq,

□ **11:19** «Aranglarda bölünüşler peyda bolmay qalmaydu...»

— az bolmighan alimlar Pawlusning bu jümlisi kinayilik, Korintliqlarni tenqid qilidighan alahide sözler, dep qaraydu. Bizmu mushu közqarashqa mayilmiz; chünki Injilda tilgha élin'ghan bashqa jamaetler arisida ehwal undaq emes idi; eksiche, ularning birliki xéli küchlük idi (mesilen, Filippi shehiridiki jamaette). Qandaqla bolmisun, melum jamaettiki ishen'güchilerning köpinchisi Korinttiki jamaettek «Roxqa tewe» emes, belki «etke tewe», «étiqadta bowaqlar» bolsa, undaqta «bölnüşler» peyda bolmay qalmaydu. Bundaq ehwal heqiqeten Rebning yolini izdigüchilerge köprek bésim bérüp, ularning Rohida tézla östürülüshi muhim bir türkte bolidu. ■ **11:19** Mat. 18:7; Luqa 17:1; Ros. 20:30; 1Yuh. 2:19.

■ **11:20** Luqa 22:14-20. □ **11:21** «Chünki yégininglarda herbiringlar bashqilarning yéyishini kütmeyla özünglar élip kelgen ghizani yewérisiler-de, birsi ach qalidu, yene birsi mest bolup kétidu» — rosulning sözlirige qarighanda, Korint étiqadchilar jamaitining yighinlirida pat-pat «ortaq ziyapet»ni tutatti, shuning bilen bir waqitta «Rebning ziyapiti»ni yéyetti («Yeh.» 12ni körüng). Lékin bay qérindashlar öz mol tamaqlırı alghach özining bayliqlirini köz-köz qılıp körsitetti, bashqa kembeghel qérindashlar bilen ortaqlashmaytti. «Ziyapet» qalaymiqan bolghachqa, «Rebning ziyapiti»ning özi közge ilinmay bolup qélib, Rebning namigha nomus keltürgenidi.

silerni teriplimey men. □

23 Chünki men silerge *Rebning* ziyapiti *toghruluq* yetküzgenlirimni özüm Rebdin tapshuruwalghanmen; démek, Reb Eysagha satqunluq qilin'ghan kéchide u qoligha nan élip, ■ **24** teshekkür éytqandin kényin uni oshtup: «Mana, silerge atalghan Méning ténim; buni Méni eslep turush üchün mushundaq qilinglar» — dédi. **25** Shuningdek, ghizadin kényin u jamni qoligha élip: «Mana, bu jamdiki sharab qénimda bolghan «yéngi ehde»dur; her qétim buningdin ichkininglarda, Méni eslep turush üchün shundaq qilinglar» — dédi. □ **26** Chünki siler her qétim bu nandin yégen, bu jamdin ichken bolsanglar, taki Uning qaytip kéléshigiche siler Rebning ölümini jakarlıghan bolisiler. ■ **27** Shuning üchün, kimki layaqetsiz halda bu nanni yése yaki Rebning jamidin ichse, Rebning téni hem qénigha nisbeten gunahkar bolidu. ■ **28** Shuning üchün herbirsi bu ishlar üstide öz-özini tekshürüp, andin nandin yésun, jamdin ichsun. ■ **29** Chünki *Rebning* téni perq etmey turup yégüchi we ichküchi herkim özige höküm-jazani yetküzüp yep-

□ **11:22** «Yep-ichishke öz öyliringlar yoqmu? Xudaning jamaitini közge ilmay, yoqsullarni xijaletke qoymaqchimusiler?»

— bezi étiqadchilar jem bolup olturghan sorunlarda köp ghizalarni élip kélip yése, ghizasiz qérindashliri elwette xijil bolup qalidu.

■ **11:23** Mat. 26:26; Mar. 14:22; Luqa 22:19. □ **11:25** «... Mana, bu jamdiki sharab qénimda bolghan «yéngi ehde»dur» — «yéngi ehde» Tewrat, «Yer.» 31:31-34de besharet bérilgen. ■ **11:26** Yuh. 14:3; Ros. 1:11. ■ **11:27** Chöl. 9:10,13; Yuh. 6:51,63,64; 13:27; 1Kor. 10:21. ■ **11:28** 2Kor. 13:5.

ichidu. □ 30 Bu sewebtin aranglardiki nurghun ademler zeipliship késel boldi, hetta xéli bir qismi ölümde uxlap qaldı. □ 31 Lékin eger öz üstimizni tekshürüp höküm chiqarghan bolsaq, beshimizgha *Rebning* höküm-jazasi chüshürümeydighan bolidu. ■ 32 Emma gerche üstimizge Reb teripidin höküm-jazalar chüshürülgen bolsimu, emeliyette bu Uning bizge chüshürgen «terbiye jazasi»dur; buningdin meqset, bizning bu dunya bilen birlikte halaketke höküm qilinmaslıqımız üchündur. 33 Shunga, i qérindashlar, *Rebning ziyapitide* yéyishke jem bolghininglarda, *hemmeylen toluq kelgütche* bir-biringlarnı kütüngrələr. 34 Birsi ach qorsaq bolsa awwal öyide yep kelsun; shundaq qılıp silerning jem bolushunglar özünglərə höküm-jaza yetküzmeydighan bolidu. Qalghan bashqa mesililerni bolsa, men barghinimda tertipke salımen.

12

Rohiy iltipatlar

-
- 11:29 «... **Rebning ténnini perq etmey turup yégüchi we ichküchi herkim özige höküm-jazani yetküzüp yep-ichidu**» — «Rebning ténnini perq etmeslik» dégenlikning belkim ikki xil tereplimisi bolushi mumkin: (1) özini «Men Rebning ténidiki bir eza, bashqa qérindashlarmu shundaq» dep bilip yetmey, «Rebning téni»diki qérindashlarnı közge ilmaslıq (21-22-ayetlerni körüng); (2) «Rebning ziyapiti Rebbimizning biz üçün qurban qılghan ténnini ipadileydu» dep bilip yetmesilik. □ 11:30 «**hetta xéli bir qismi ölümde uxlap qaldı**» — «uxlap qaldı» dégen söz ölüshni körsitudu. Injil boyiche étiqadchilargha nisbeten ölüsh peqet waqitlıq uplash, xalas. ■ 11:31 Zeb. 32:5; Pend. 18:17.

1 Emma i qérindashlar, rohiy iltipatlargha kelsek, silerning ular toghruluq bilmey qélishinglarni xalimaymen. □ **2** Siler taipilerning arisida bolghan waqtenglarda herxil yollargha bashlinip, gasgacha butlарghа *choqunushqa* azdurulup ketkinglarni bilisiler. **3** Shunga men silerge uqturimenki, héchkim Xudanинг Rohida turup: «Eysagha lenet!» démeydu we herqandaq biri Muqeddes Rohta bolmay turup «Eysa Rebdur!» dep éytalmaydu. ■ **4** Emma iltipatlar xilmuxil, lékin Roh bolsa birdur. □ ■ **5** Xizmetler bolsa herxil, emma *biz xizmitini qilidighan* Reb birdur. **6** Ishlesh yolliri herxil, emma hemmeylende hemme ishni wujudqa chiqarghuchi Xuda birdur. **7** Emma hemmeylenning menpeeti üçün herbirige Rohning namayan bolushi béghishlinidu. **8** Chünki Roh arqılıq birige danaliq yetküzgüchi söz, yene birige shu oxshash Roh arqılıq xewer yetküzgüchi söz teqsim qilinidu; □ **9** yene oxshash Roh arqılıq bashqa birige alahide ishench, yene birige oxshash Roh arqılıq *késellerni* saqaytish iltipatliri,

-
- **12:1** «rohiy **iltipatlargha kelsek...**» — «rohiy iltipatlar» dégenler Muqeddes Roh ata qilghan, mushu babta «tebiettin tashqiri» möjizilik qabiliyetlerni körsitudu. ■ **12:3** Mar. 9:39; Yuh. 13:13; 1Kor. 8:6. □ **12:4** «Emma **iltipatlar xilmuxil, lékin Roh bolsa birdur**» — «Roh» dégen Xudanинг Rohi, Muqeddes Roh. ■ **12:4** Rim. 12:6; 1Pét. 4:10. □ **12:8** «... **Roh arqılıq birige danaliq yetküzgüchi söz, yene birige shu oxshash Roh arqılıq xewer yetküzgüchi söz teqsim qilinidu**» — bu ikki iltipat we töwendiki yene yette «rohiy iltipat» toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng.

□ 10 birawgha möjizilerni yaritish teqsim qilinidu; birawgha wehiy-bésharet bérish; birawgha herxil rohlarni perq étish, birawgha namelum tillarda sözlesh, yene birawgha namelum tillarni terjime qilish iltipati teqsim qilinidu. □ 11 Emma bu ishlarning hemmisini yürgüzungüchi oxshash shu bir Rohtur, U herbirige Özi layiq körüp, ayrim-ayrim teqsim qilip bérodu. ■

12 Chünki insaniy ten bir bolsimu nurghun ezaliri bolghinidek, shundaqla ezaliri nurghun bolsimu özara qoshulup bir ten bolghandek, Mesih Özimu hem shundaqtur. ■ 13 Chünki hemmimiz, meyli Yehudiylar bolsaqmu, Grékler bolsaqmu, qullar bolsaqmu, hörler bolsaqmu, bir Rohta bir ten'ge kirishke chömüldürüldüq we bir Rohtin ichishke nésip qilinduq. ■ 14 Chünki ten birla ezadin emes, belki köp ezalardin terkib tapidu. 15 Eger put: «Men qol bolmighinin üchün men ten'ge tewe emesmen» désila, undaqtta u heqiqeten ten'ge tewe emes bolamdu? 16 Qulaq: «Men köz emes, shunga men ten'ge tewe emesmen» désila, undaqtta u heqiqeten ten'ge tewe emes bolamdu? 17 Pütün ten közla bolsa, undaqtta anglash sézimiz nedin bolidu? Pütün ten qulaqla bolsa, undaqtta purash sézimiz nedin bolidu? 18 Halbuki, Xuda Özige layiq körgen ten ezalirining herbirini ayrim-

---

□ 12:9 «késellerni saqaytish iltipatliri» — grék tilida «saqaytish-larning iltipatliri» — démek, Muqeddes Rohning möjizilik saqaytish yolliri birxilla emes. □ 12:10 «wehiy-bésharet bérish» — grék tilida: «peyghemberlik söz qilish». «qoshumche söz»imizni körüng.

■ 12:11 Rim. 12:3, 6; 1Kor. 7:7; 2Kor. 10:13; Ef. 4:7. ■ 12:12 Rim. 12:4, 5; Ef. 4:16. ■ 12:13 Gal. 3:28.

ayrim öz jayigha orunlashturghan; ¹⁹ eger ularning hemmisi oxshash eza bolsa, undaqta uni qandaqmu ten dégili bolatti? ²⁰ Emdilikte ezalar köp, ten bolsa birdur. ²¹ Köz qolgha: «Méning sanga éhtiyajim chüshmeydu!» déyelmeydu; yaki bash bolsa putlарgha: «Méning silerge éhtiyajim chüshmeydu!» déyelmeydu. ²² Del eksiche, tendiki ajiz-erzimes dep körün'gen ezalar kem bolsa bolmaydu; ²³ we hem tendiki biz étiwarsiz dep hésablighan ezalargha bolsa, téximu köprek étiwar qilimiz; shundaqla isketsiz dep qaralghan ezalirimiz téximu isketlik qilinidu; ²⁴ eslide yarishimliq bolghan ezalirimizgha bolsa shundaq qilishning hajiti yoq. Emma Xuda pütün tenni shundaq birleshtürgenki, U étiwarsiz dep hésablan'ghan ezalargha téximu köp étiwar bérifu. ²⁵ Buningdin meqset tende héch bölünüşler bolmasliqi, belki barlıq ezalar özara oxshash köyümchanliqta bolushi üchündür. ²⁶ Bir eza japa-derd tartsa, barliq ezalar uning bilen teng japa-derd tartidu; bir eza-gha sherep kelse, barliq ezalar uning bilen teng shadlinidu.

²⁷ Emdi siler Mesihning ténidursiler, herbiringlar Uning ayrim-ayrim ezasidursiler. ■ ²⁸ Xuda jamaette mushundaqlarni orunlashturghan: – awwal rosullarni, andin peyghemberlerni, üchinchi bolup telim bergüchilerni; andin möjize körsetküchilerni, andin türlük késellerni saqaytish iltipatlirigha ige bolghanlarni, yarden bergüchilerni, ýetekchilik qilghuchilarni, herxil namelum tillarda sözleydighanlarni teyinlep

---

■ **12:27** Rim. 12:5; Ef. 1:23; 4:12; 5:23; Kol. 1:24.

orunlashturghandur. □ ■ 29 Hemmeylen rosulmu? Hemmeylen peyghembermu? Hemmeylen telim bergüchimu? Hemmeylen möjize körsetküchmu? 30 Hemmeylende saqaytish iltipatliri barmu? Hemmeylen namelum tillarda sözlemdü? Hemmeylen namelum tillarni terjime qilalamdu? 31 Emma siler chongraq iltipatlarni teqezza bolup qoghanglar; halbuki, men hazır silerge hemmidin ewzel bir yolni körsitip bérey.

13

Méhir-muhebbet hemmidin ulugh

¹ Men egerde bu dunyadiki kishiler sözlewatqan herxil tillar hetta perishtilerning tilliri bilenmu sözliyeleydighan bolsammu, biraq men méhir-muhebbetsiz bolsam, u chaghda men peqet bir «dang-dang» qilidighan mis dang, bir «chang-

---

□ 12:28 «awwal rosullarni, andin peyghemberler...» — «Tewrat dewridiki peyghemberler» we «Injil dewridiki peyghemberler» toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. «namelum tillar» — «rohiy tillar» depmu atılıdu. Chünki bu tillarni Xudanıng Rohi insanning rohigha tapshuridu; bezi waqitlarda biz ularni «karamet til», «natonush til», «gheyriy til» depmu ataymız, chünki bu til sözligüchi we anglıghuchılargha chüşhinishlik emes; «tebiettin tashqiri» bolghan bu xıl tilni «dua tili» dep teriplisekmü bolidu.

■ 12:28 Ef. 2:20; 4:11.

chang» qildighan chang bolup qalimen, xalas.□
2 Eger men peyghemberlik qilalisam, barliq sirlar, barliq bilimlerni chüshinip bolghan bolsammu, hem shuning bilen bir waqitta taghlarni yönkiyelüdek toluq ishenchte bolsammu, emma mende méhir-muhebbet bolmisa, undaqta men héchnerse bolmaghan bolimen.■ **3** Eger barliq mal-mülkünni sediqige atap hem ténimni *Xudanıng yolida* qurbanlıq süpitide köydürülüşke sun'ghan teghdirdimu, emma mende yenila méhir-muhebbet bolmisa, undaqta méning héchqandaq paydam yoq bolghan bolidu.

4 Muhebbet sewr-taqetlik bolush hem méhribanliqtur;

Muhebbet hesetxorluq qilmaydu:

Muhebbet özini maxtimaydu,

Tekebburluq qilmaydu, ■

5 Nomussızlıq qilmaydu,

Öz menpeetini közlep yürmeydu,

Tériktürümeydu,

Könglide Öchmenlik saqlimaydu; ■

6 Heqqaniysızlıqtin xushal bolmaydu,

Belki emeliyettin, heqiqettin xushal bolidu; ■

7 hemme ishta qorsiqi kenglik qilidu, hemmige

□ **13:1** «Men egerde bu dunyadiki kishiler sözlewatqan herxil tillar hetta perishtilerning tilliri bilenmu sözliyeleydighan bolsammu...» — démek, «shundaq intayin küchlük rohiy iltipat mende bolsimu,...». Bu ayettin yene shundaq déyelemizki, heqiqeten Xudadin kelgen herbir «namelum til» emeliyette dunyadiki melum bir milletning tili yaki perishtilerning tilidur. ■ **13:2** Mat. 7:22; 17:20; 21:21; Mar. 11:23; Luqa 17:6; Rim. 12:7. ■ **13:4** Pend. 10:12; 1Pét. 4:8. ■ **13:5** 1Kor. 10:24; Fil. 2:4. ■ **13:6** 2Yuh. 4.

yüzlinip *Xudagha* ishinidu, hemme ishqqa ümid baghlaydu, hemmige chidaydu. □

8 Méhir-muhebbet hergiz axirlashmaydu. Bésharetler bolsa, kargha kelmeydu: «namelum tillar» bolsa, tügeydu: *möjizilik* bilimlermu kargha kelmeydu. **9** Chünki bizning bilidighanlirimiz qismen, besharet bérídighanlirimiz qismen; **10** lékin mukemmellik kelgende, qismenlik yoqilidu. **11** Men kichikimde balilarche sözlidim, balilarche oylidim, balilarche hésablidim; chong bolghinimda, men baliliqni tashlidim. **12** Chünki biz hazır bir tutuq dérizidin müjmel halda körimiz, lékin shu chaghda yüzmuyüz körimiz: Hazır men qismen tonuymen, shu chaghda men *Xuda* méni tonup kéliwatqandek tonuymen. ■

13 Hazır ishench, ümid, méhir-muhebbettin ibaret bu üch nerse turuptu; bulardin eng üstün turidighini méhir-muhebbettur.

14

«Rohiy iltipatlar» din qandaq paydilinish kérek

1 Méhir-muhebbetke intilip uni qoghlishinglar we hem rohiy iltipatlargha, bolupmu besharet bérishke intizar bolunglar. □ **2** Chünki namelum tilida sözleydigan kishi ademlerge emes, belki

□ **13:7** «Hemme **ishta qorsiqi kenglik qilidu...**» — yaki «hemme ishni yapidu...» — démek, mumkin bolsa bashqilarning sewenlik-gunahlirini chitqa yaymaydu. ■ **13:12** 2Kor. 3:18.

□ **14:1** «**bésharet bérish**» — grék tilida «peyghemberlik söz qilish» dégen söz bilen ipadilinidu. «Tewrat dewridiki peyghemberler» we «Injil dewridiki peyghemberler» toghruluq qoshumche söz»imizni körüng.

Xudagha sözleydu; anglighuchilardin héchkim uni chüshenmeydu, emma u Rohta sirliq ishlarni éytip bérifu. ³ Lékin besharet bérifidighan kishi bolsa ademlerning étiqadini qurushqa, ularni righbetlendürüşke we teselli bérishke sözleydu. ⁴ Namelum tilda sözligüchi öz rohini quridu; emma besharet bergüchi jamaetning étiqadini quridu. ⁵ Emdilikte men silerning hemminglarning namelum tillarda sözliyelishinglarni ümid qilimen, lékin besharet bérishinglarni téximu ümid qilimen. Namelum tilda sözligüchi sözini terjime qilmisa, jamaetning étiqad qurulushida besharet bergüchi uningdin ulugh bolidu.

⁶ Qérindashlar, men yéninglarga kélép, namelum tillardila sözliginim bilen melum wehiy, bilim, besharet yaki telimni yetküzmisem, men silerge néme payda tegküzimen? ⁷ Hetta awaz chiqiralaydighan jansiz nersiler, meyli ney bolsun, chiltar bolsun shundaq; ularning ahanglirining bir-biridin perqi bolmisa, ularda chélin'ghan pede qandaqmu perq étilsun? ⁸ Jeng kaniyimu belgilik bir ahangda chélinmisa, kim jengge hazirlansun? ⁹ Shuningdek siler tilda éniq chüshineligüdek söz qilmisanglar, néme démekchi bolghininglarni kim chüshineleydu? Siler hawagha gep qilghandek bolisiler. ¹⁰ Jahanda, shübhisiszki, xilmuxil til-awazlar bar we ularning héchqaysisi menisiz emes; ¹¹ eger emdi men

□ **14:4 «Namelum tilda sözligüchi öz rohini quridu»** — grék tilida «namelum tilda sözligüchi özini quridu». 14-ayetni körüng.

□ **14:6 «melum wehiy, bilim, besharet yaki telim...»** — bular chüshinishlik sözler bilen yetküzlüshi kérek, elwette.

melum awaz-tilning menisini bilmisem, men sözligüchige nisbeten yat we u manga nisbeten yat bolidu. ¹² Ehwal silerdimu shundaq. Shunga, siler rohiy iltipatlargha qizghinliq bilen intilgenikensiler, jamaetning étiqadini quridighan iltipatlargha bay bolushqa intilinglar. ¹³ Shunga, namelum tilda sözleydighan kishi sözlichenirini terjime qilip béréleydighan bolsam dep dua qilsun. ¹⁴ Chünki namelum tilda dua qilghinimda, rohim dua qilidu, lékin eqil-idrakimdin bolsa méwe chiqmaydu.

¹⁵ Undaqta qandaq qilish kérek? Men bezide rohim bilen dua qilimen, hem bezide eqil-idrakim bilenmu dua qilimen; men bezide rohim bilen medhiye naxshilirini éytimen, hem bezide eqil-idrakim bilenmu medhiye naxshilirini éytimen; ■ ¹⁶ bolmisa, peqet rohing bilenla medhiye oqusang, ishletken *tilingni* bilmigenlerning qatarida olturghuchi teshekkürungge qandaqmu «Amin» déyelisun? Chünki u éytqiningni chüshenmeydu. ¹⁷ Sen derheqiqet teshekkürni yaxshi éytisen, emma yéningdiki anglichuchining étiqadi qurulghini yoq. ¹⁸ Men bundaq namelum tillarda shexsen hemminglardin köp sözleydighanliqim üchün Xudagha teshekkür éytimen; ¹⁹ halbuki, jamaette bolghanda, namelum tilda tümen éghiz sözlichenimdin köre, bashqilarqha telim-terbiye béréligüdek chüshinishlik sözdin besh

---

■ **14:15** Ef. 5:19; Kol. 3:16.

éghizla sözliyelisem deymen. □ 20 Qérindashlar, eqil-hoshunglarda bala bolmanglar; yamanlıq jehetide bowaq bolunqlar, emma eqil-hoshunglarda pishqedem bolunqlar. ■

21 Tewratta: «Chet tilliqlarning sözi we yat ademlerning lewliri arqılıq Men mushu xelqqe gep qilimen; lékin shundaq bolsimu ular yenila Manga qulaq salmaydu – deydu Perwerdigar» dep pütülgendur. □ ■ 22 Shunga «namelum tillar» bolsa bir alamet belgidur; étiqadchilargha emes, belki étiqadsızlarga alamet belgidur; wehiybésharetler bolsa, étiqadsızlar üçün emes, belki étiqadchilar üçün bolidu. 23 Shuning üçün pütkül jamaet bir yerde jem bolghanda, hemmisi öz aldığa bundaq namelum tillarda sözlewerse we sadda yaki étiqadsız kishiler kirip qalsa, ular hemminglarnı sarang bolup qapsiler déyishmemdu? 24 Emma hemminglar wehiybésharet yetküzsenglar, étiqadsız yaki sadda kishi aranglarga kirip qalsa, hemminglar teripidin uning gunahlirigħa tenbih bérilidu, hemminglar teripidin uning gunahkar ikenlik körstitilidu; □ 25 qelbidiki sirlar ashkare qilin'għanda, u özini

---

□ 14:19 «bashqilargha **telim-terbiye béreligüdek chüshinishlik sözin...**» — grék tilida «bashqilargha telim-terbiye béreligüdek zéhni bilen (sözlinidighan) sözin...» dep ipadilinidu. ■ 14:20

Mat. 18:3; 19:14; Ef. 4:14; 1Pét. 2:1, 2. □ 14:21 «Chet tilliqlarning sözi we yat ademlerning lewliri arqılıq Men mushu xelqqe gep qilimen; lékin shundaq bolsimu ular yenila Manga qulaq salmaydu – deydu Perwerdigar» — «Yesh.»

28:11-12. ■ 14:21 Qan. 28:49; Yesh. 28:11-12. □ 14:24 «hemminglar **wehiybésharet yetküzsenglar...**» — «namelum tillar» we «wehiybésharetler»ning «alamet belge» bolushi togruluq «qosumche söz»imizni körüng.

yerge tashlap: — «Xuda heqiqeten aranglardidur» dep Xudagha sejde qilidu.

Jamaet emel qilishqa téгishlik qaidiler

²⁶ Emdi qérindashlar, qandaq qilishimiz kérek? Siler bir yerge jem bolghininglarda, herbiringlarda *bir iltipat* bolidu; birside medhiye naxshisi, birside telim, birside namelum til, birside wehiy, birside namelum tilning yéshimi bolidu. Hemme ishlar étiqadning qurulushi üçün bolsun. ²⁷ Namelum tilda sözligüchiler bolup qalsa, ikkisi yaki eng köп bolghanda üchi nöwet bilen sözlisun we birsi ularning éytqanlirini örisun. ²⁸ Emma *jamaette* origüchi bolmisa, u süküt qilsun; öz-özige we Xudagha éytsun. ²⁹ Wehiy-bésharet yetküzgüchiler bolsa, ikki-üchi sözlisun; qalghanlar geplirining weznini ditlap tursun; ³⁰ Emma olturghanlar arisidin bashqa bir kishige melum bir wehiy bérilse, sözlewatqan kishi sözini toxtitip nöwetni uningha bersun. ³¹ Chünki hemminglar bir-birlep wehiy-bésharet yetküzsenglar bolidu; shuning bilen hemmeylen öginidu, hemmeylen righbetlinidu. ³² Peyghemberlerning öz rohliri peyghemberlerning özlirige itaet qilidu. □
³³ Chünki Xuda qalaymiqanchiliq tughdurghuchi emes, belki tinch-xatirjemlik bergüchidur. Barliq

---

□ **14:32 «Peyghemberlerning öz rohliri peyghemberlerning özlirige itaet qilidu»** — bu intayin muhim bir söz. Démek, Muqeddes Roh herqandaq rohiy iltipatlarni yetküzungende, Uhergiz iltipatni qobul qilghuchi kishini uni derhal biixtiyar halda ipadileshke mejburlimaydu. Shuning bilen wehiy-bésharet yetküzidighan kishiler bir-birini kütüp nöwet bilen sözlise bolidu.

muqeddes bendilerning jamaetliride shundaq tertip bar.

34 Aranglardiki ayallar jamaetlerde sükütte oltursun; ularning sözlishige ruxset qilinmighan; Tewrat qanunida belgilen'gendek, ular *tertipke boysunsun*. □ ■ **35** Emma ular melum ishni bilmekchi bolsa, öyide öz erliridin sorisun; ayalning jamaette sözlishi uyatlıq ishtur.□

36 Xudaning söz-kalami silerdin bashlan'ghanmu?! Yaki yalghuz silergila ýetip kelgenmu?! **37** Birsi özini wehiy-bésharetchi yaki rohiy kishi dep sanisa, u silerge hazir yazghan bu sözümning heqiqeten Rebning emri ikenlikini étirap qilsun.

38 Birsi buni étirap qilishni xalimisa, u étirap qilinmaydu. □ **39** Shuning üchün, i qérindashlar, wehiy-bésharetlerni yetküzüşke telmürüp intilinglar, shundaqla namelum tillarda sözleshni cheklimeenglar.

40 *Xulase qilip éytqanda*, herbir ish chirayliq, tertip-

□ **14:34** «**Aranglardiki ayallar jamaetlerde sükütte oltursun; ularning sözlishige ruxset qilinmighan; Tewrat qanunida belgilen'gendek, ular tertipke boysunsun**» — bu yolyoruq qiz-ayallar pütünley süküt qélishi kérek, dégenlik emes; chünki yuqırıda (11:2-11) u qiz-ayallarning jamaette dua qilishi we wehiy-bésharet yetküzüşidiki belgilimiler toghruluq éytip berdi. «Qoshumche söz»imizni körüng. ■ **14:34** Yar. 3:16; Ef. 5:22; Kol. 3:18; 1Tim. 2:12; Tit. 2:5; 1Pét. 3:1. □ **14:35** «**Emma ular (ayalar) melum ishni bilmekchi bolsa, öyide öz erliridin sorisun; ayalning jamaette sözlishi uyatlıq ishtur**» — 34-ayettiki iza-hatni körüng. Menisi belkim: «Jamaettiki tertipni buzup sözlesh ayallargha yarashmaydu» dégenlik bolushi mumkin. □ **14:38** «**Birsi buni étirap qilishni xalimisa, u étirap qilinmaydu**» — bashqa birxil terjimisi: «Birsi buni bilip ýétishni xalmisa, u bilimsiz qalsun».

lik qilinsun.

15

Tirilish

¹ Emma, i qérindashlar, men silerge eslide yetküzgen xush xewerni bayan qilmaqchimen; siler bu xush xewerni qobul qilghan we uningda ching turuwatisiler; ² men silerge yetküzgen xush xewer bolghan kalamda ching turghan bolsanglar, — (ishen'gininglar bikargha ketmigen bolsa) — siler uning arqliq qutquzuluwatisiler. □ ■

³ Chünki men özümge amanet qilin'ghanlirini eng zörür ish süpitide silergimu tapshurdum; yeni, Tewrat-Zeburda aldin éytılghinidek, Mesih gunahlirimiz üchün öldi; ■ ⁴ U depne qilindi; we üchinchi küni yene Tewrat-Zeburde aldin éytılghinidek tirildürüldi; ■ ⁵ U Kéfasqa, andin

---

□ **15:2** «ishen'gininglar bikargha ketmigen bolsa...» — ademning xush xewerge ishinishi «bikargha kétish»imu mumkinmu? Bu babta bir misal körsitilidu; birsi xush xewerning muhim bir nuqtisini qobul qilmighan bolsa (bu nuqta uningha yaqmighan, yaki u uni öginishni xalimighan bolsa), undaqta bu xush xewerni inkar qilghan'ha barawer; démek, shu ishen'güchi adem, gerche «ishen'gen bolsimu», toluq ishenmigechke, ishinish yoli bikargha kétidu. Shunga axirda héchqandaq netije chiqmaydu.

■ **15:2** Rim. 1:16; 1Kor. 1:21. ■ **15:3** Yesh. 53:7; Dan. 9:24,26; 1Kor. 5:7; 1Pét. 2:24. ■ **15:4** Zeb. 16:10; Yesh. 53:8, 9; Yun. 2:1; Mat. 12:40.

on ikkiylen'ge köründi; □ ■ 6 andin U bir sorunda besh yüzdin artuq qérindashqa köründi; ularning köpinchisi bugünkü künde tirk, emma beziliri ölümde uxlawatidu; □ 7 U Yaqupqqa, andin rosullarning hemmisige köründi; □ 8 Hemmisidin keyin U xuddi waqitsiz tughulghan bowaqtek bolghan mangimu köründi. □ ■ 9 Chünki men rosullar arisidiki eng töwinimen, rosul dep atilishqa layiq emesmen; chünki men Xudaning jamaitige ziyankeşlik qilghanmen. ■ 10 Lékin hazir né mila bolsam Xudaning méhir-shepqiti arqliq boldum; Uning manga körsetken shu méhir-shepqiti bikargha ketmidi; chünki men *Xudaning xizmitide* barliq rosullardin bekrek japaliq ishligenmen; emelyiette ishligüchi men emes, belki men bilen bille bolghan Xudaning méhir-shepqitidur. ■ 11 Démek, meyli men yaki bashqa *rosullar* bolsun, hemmimizning yetküzgenliri oxshash bolup, u del siler ishinip qobul qilghan xush xewerdur.

12 Emma Mesih ölgenler ichidin tirildürülgen dep jakarlan'ghan bolsa, qandaqmu aranglardiki beziler ölgenlerning tirlishi dégen yoq ish,

□ 15:5 «**Kéfas**» — yeni rosul bolghan Simon Pétrus. «**on ikkiylen'ge**» — on ikki rosulgha körün'gen, démekchi. «**on ikkiylen**» belkim Mattiyani öz ichige élishi mumkin («Ros.» 1:26). ■ 15:5

Luqa 24:34; Yuh. 20:19; Ros. 10:41. □ 15:7 «**U Yaqupqqa**

... **Köründi**» — Yaqup Mesih Eysanining chong inisi, keyin u rosul bolghan. Injil «Yh.» 5:7ni körüng). □ 15:8 «**Xuddi waqitsiz tughulghan bowaqtek bolghan manga...**» — « waqitsiz tughulghan bowaqtek bolghan men...» togruluguq «qoshumche söz»imizni körüng. ■ 15:8 Ros. 9:3,17; 23:11; 1Kor. 9:1; 2Kor. 12:2. ■ 15:9

Ef. 3:8; Ros. 8:3; 9:1; 22:4; 26:9; Gal. 1:13; 1Tim. 1:13. ■ 15:10
2Kor. 11:23; 12:11.

deydu? ¹³ Emma ölgelerning tirilishi dégen yoq ish bolsa, Mesihning tirilishimu yoq ish bolghan bolatti. ¹⁴ Shuningdek eger Mesih ölümdin tirilgen bolmisa, jakarlıghan xewirimiz bihude bolghan, silerning étiqadinglarmu bihude bolghan bolatti. ¹⁵ Hetta bizmu Xuda toghrisidiki yalghan guwahchilar bolghan bolattuq – chünki biz Xudaning Mesihni ölümdin tirildürgenlikige guwahliq berduq. Eger heqiqeten ölümdin tirilish bolmisa, Xuda Mesihnimu ölümdin tirildürmigen bolatti. ¹⁶ Chünki ölgeler qayta tirildürümise, Mesihmu tirilmigen bolatti. ¹⁷ Mubada Mesih tirilmigen bolsa, étiqadinglar kéreksiz bolghan, siler téxiche gunahliringlarda yürüwatqan bolattinglar, ¹⁸ shundaqla Mesihte ölümde uxlawatqanlarmu halaketke yüz tutqan bolatti. ¹⁹ Eger ümidimizni peqet bu dunyadiki hayatımız üçhünla Mesihge baghlıghan bolsaq, biz insanlar arisidiki eng bichare ademlerdin bolghan bolimiz. □
²⁰ Emma emeliyyette, Mesih ölümde uxlighanlar ichide «hosulning tunji méwisi» bolup, ölümdin tirilgendor; □ ■ ²¹ Chünki bir insan arqılıq ölüm *alemde* peyda bolghinidek, ölümdin

-
- **15:19 «ümidimizni peqet bu dunyadiki hayatımız üçhünla Mesihge baghlıghan bolsaq...»** — yaki «ümidimizni peqet bu dunyadiki hayatımızdila Mesihge baghlıghan bolsaq...».
  - **15:20 «hosulning tunji méwisi»** — aldin pishqan méwe yighiwélin'ghandin kényinmu, bashqa méwilerning choqum pishidighanlıqığha kapaletlik qilin'ghinidek, Mesihning tirilishi iman-ishenchte bolup alemdin ötkenlerningmu heqqaniyliqta qayta tirilidighanlıqığha kapaletlik qilidu. Tewrat boyiche «hosulning tunji méwisi» Xudagha alahide atilatti (béghishlinatti) («Law.» 23-bab, «Qan.» 18:4). ■ **15:20 Kol. 1:18; 1Pét. 1:3; Weh. 1:5.**

tirilishmu bir insan arqliq *alemde* peyda boldi.

■ 22 Adamatimizdin bolghanlarning hemmisi *uning tüpeylidin* ölümge mehkum bolghanliqiga oxshash, Mesihde bolghanlarning hemmisi *Üning tüpeylidin* ölümdin hayatqa érishidu. 23 Emma hemmeylen öz nöwet-qatarida tirilidu; tunji hosulning méwisi bolghan Mesih bиринчи; ikkinchiler bolsa Mesihning dunyagha qaytip kelginide özige tewe bolghanlar. 24 Andin axiret bolidu; shu chaghda U barliq hökümranliqni, barliq hoquq we herxil küchlerni emeldin qaldurup, padishahliqni Xuda-Atigha tapshuridu.

□ 25 Chünki U barliq düshmenlerni *meghlup qılıp* ayighi astida qilghuche höküm sürüshi kéréktur; ■ 26 eng axirqi yoqitilidigan düshmen bolsa ölüm özidur. 27 Chünki *Zeburda* «*Xuda pütkül mewjudatni Üning ayighi astigha boysundurghan*» *dep pütküklük*tur. Emma «*pütkül mewjudat Üninggha boysundurulghan*» déyilginide, roshenki, shu «*pütkül*» dégen söz «hemmini Üninggha Boysundurghuzghuchi»ning özini ichige alghan emestur. □ ■ 28 Emma hemme Üninggha boysundurulghandin kényin, Oghul hemmini özige boysundurghuchigha boysunidu;

■ 15:21 Yar. 2:17; 3:6; Rim. 5:12,18; 6:23. □ 15:24 «*Andin axiret bolidu; shu chaghda U barliq hökümranliqni, barliq hoquq we herxil küchlerni emeldin qaldurup, padishahliqni Xuda-Atigha tapshuridu*» — bu muhim ayet we töwendiki ayetler üstide «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. ■ 15:25 Zeb. 110:1; Ros. 2:34; Ef. 1:20; Kol. 3:1; Ibr. 1:13; 10:12. □ 15:27 «*Chünki Zeburda* «*Xuda pütkül mewjudatni uning ayighi astigha boysundurghan*» *dep pütküklük*tur» — «*Zeb.*» 8:6. ■ 15:27 Zeb. 8:6; Mat. 11:27; 28:18; Ef. 1:22; Ibr. 2:8.

shuning bilen Xuda hemmining hemmisi bolidu.

29 Ölüm din tirilish bolmisa, bezilerning ölgeler üçün chömöldürülüşini qandaq chüshinish kérek? Ölgeler zadi tirilmise, kishiler ular üçün néme dep chömöldürülidu? □ **30** Bizler néme dep *her künü* her saette xewp-xeterge duch kélip yürimiz?

31 Rebbimiz Mesih Eysada silerdin pexirlinishim rast bolghandek, *i qérindashlirim*, men herküni ölümge duch kéliimen. □ **32** Eger insanlarning nuqtineziridin éytqanda «Efesus shehiride wehshiy haywanlar bilen élishtim» désem, ölgeler ölümdin tirilmise, buning manga néme paydisi? «Ete beribir ölüp kétidighan bolghandin kényin, yep-ichip yürüwalayli» dégen söz yolluq bolmamti?

□ ■ **33** Aldanmanglar; chünki «Yaman hemrahlar exlaqni buzidu». □ **34** Heqqaniy bolush üçün oyghininglar, gunahdin qol üzünglar; chünki beziliringlarda Xuda togruluq xewer yoqtur

-
- **15:29** «kishiler ...ölgeler üçün néme dep chömöldürülidu?» — chüshinish qiyin bolghan bu ayet togruluq «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. □ **15:31** «men herküni ölümge duch kéliimen» — grék tilida «men herküni ölimen». Toluq ayetning bashqa bixil ipadilesh usuli: «Men herküni ölümge duch kéliwati men. Bu rast! Qérindashlar, Rebbimiz Eysa Mesihning silerning hayatinglarda (shundaq köp ishlarni) qilghanlıqi bilen pexirlen'ginimning rastliqigha oxshash, bu sözümningmu hergiz yalghan yéri yoqtur». □ **15:32** ««Efesus shehiride wehshiy haywanlar bilen élishtim» désem...» — Pawlus Efesus shehiride xush xewer yetküzgende, bezi ademler uninggha qarshi chiqip wehshiy haywanlardek hujum qilghan bolushi mumkin. «Ete beribir ölüp kétidighan bolghandin kényin, yep-ichip yürüwalayli» — «Yesh.» 22:13. ■ **15:32** Yesh. 22:13; 56:12.
- **15:33** «Yaman hemrahlar exlaqni buzidu» — bu sözler grék shairi Menanderingkidin élin'ghan.

— buni éytsam siler üchün uyat emesmu?

35 Belkim birsi: «Ölükler qandaq tirildüriler? Ular qandaq ten bilen tiriler?» — dep sorishi mumkin.

■ **36** I exmeq kishi, séning térichining, ölmey turup qaytidin tirilmeydu. □ ■ **37** Hem séning térichining, ösümlükning téni emes, belki uning yalingach déni — mesilen, bughdayning yaki bashqa birer ziraetning déni, xalas. **38** We kéyin Xuda Öz xahishi boyiche uninggha melum bir tenni bérifu; shundaqla uruq danlirining herbirige özining ténnini ata qilidu. **39** Janiwarlarning etliri bolsa bir-birige oxshimaydu; insanlarning özige xas etliri bar, haywanlarning özige xas etliri bar, uchar-qanatlarningmu bar, béliqlarningmu bar. **40** Asmanda jisimlar bar, yer yüzidimu jisimlar bar; emma asmandikisining jula-sheripi bashqiche, yer yüzidikisiningmu bashqiche bolidu; **41** Quyashning shan-sheripi bir xil, ayning sheripi yene bir xil, yultuzlarning shan-sheripi yene bir xildur; chünki yultuzlar shan-sherepliride bir-biridin perqlinidu. **42** Ölümduñ tirilish hem shundaqtur. *Ten chirish halitide térilidu, chirimas halette tirildürülidu;* □ ■ **43** Uyatlıq halette térilidu, shan-sherek bilen tirildürülidu; ajiz halette

■ **15:35** Ez. 37:3. □ **15:36** «... qaytidin tirilmeydu» — grék tilida «... janlandurulmaydu». ■ **15:36** Yuh. 12:24.

□ **15:42** «Quyashning shan-sheripi bir xil, ayning sheripi yene bir xil, yultuzlarning shan-sheripi yene bir xildur; chünki yultuzlar shan-sherepliride bir-biridin perqlinidu (**41-ayet**). Ölümduñ tirilish hem shundaqtur» — démek, tirildürülgendin kényinki ténimiz ölgendin kényinki ténimizge oxshimaydu. ■ **15:42** Dan. 12:3; Mat. 13:43.

térilidu, emma kück-qudret bilen tirildürülidu. **44** U tebietke tewe bir ten süpitide térilidu; rohqa tewe bir ten bolup tirildürülidu; eslide tebietke tewe bir «janliq» ten bolghan bolsa, emdi rohiy bir ten bolidu. □ **45** Shunga *Tewratta* mundaq pütülgənki: «Tunji insan Adem'atımız tirik bir jan qılıp yaritildi»; emma «axırkı Adem'ata» bolsa hayatıq bergüchi Roh boldi. □ ■ **46** Emma awwal kelgini rohiy adem emes, belki «tebietke tewe bolghuchi» adem idi, kényin «rohiy adem» keldi. □ **47** Deslepki insan bolsa yerdin, tupraqtin apiride qılın'ghan; ikinchi insan bolsa asmandin kelgendur; □ **48** Tupraqtin apiride qılın'ghını qandaq bolghan bolsa, *uningdin bolghan* «tupraqlıq»lar mu shundaq bolidu; asmandin kelgini qandaq bolsa, uningdin bolghan «asmanlıqlar»mu shundaq bolidu. **49** Bizler «tupraqlıq adem» sürütide bolghinimizdek, «asmanlıq adem» sürütidimu

-
- **15:44** «tebietke tewe bir ten süpitide» — grék tilida «jan'gha tewe bir ten süpitide» yaki «janlıq bir ten süpitide» déyildi; «jan» mushu yerde insanning zéhni, oy-pikirliri we héssiyatlari qatarlıqlarnı körsitudu. «Rimliqlargha»diki «kirish söz»imizni körüng.
  - **15:45** «Tunji insan Adem'atımız tirik bir jan qılıp yaritildi» — «Yar.» 2:7. «emma «axırkı Adem'ata» bolsa hayatıq bergüchi Roh boldi» — «axırkı Adem'ata» Mesihni körsitudu, elwette. ■ **15:45** Yar. 2:7. □ **15:46** «tebietke tewe bolghuchi» — grék tilida «jan'gha tewe bolghuchi». 44-ayettiki izahatni körüng.
  - «tebietke tewe bolghuchi» adem idi, kényin «rohiy adem» keldi — (grék tilida: ««jan'gha tewe bolghuchi» awwal kelgen, kényin «rohqa tewe bolghuchi» kelgen») — bu togruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ **15:47** «deslepki insan bolsa yerdin, tupraqtin apiride qılın'ghan» — oqurmenlerning éside bar bolsa kérek,ibraniyi tilida «adem» dégen söz «tupraq», «topa» dégenni bildürudu («Yar.» 2:7ni körüng).

bolalaymiz. □ ■ 50 Emma shuni éytimenki, i qérindashlar, et we qandin törelgenler Xudaning padishahliqigha warisliq qilalmaydu; chirigüchi chirimaydighan'gha warisliq qilalmaydu. □ ■

51 Mana, men silerge bir sirni éytip bérinen; biz hemmimizla *ölümde* uxlaydighanlardin bolmaymiz; biraq hemmimiz özgertilimiz! □ ■

52 Bir deqiqidila, közni bir yumup achquche, eng axirqi kanay chélin'ghanda özgertilimiz; chünki kanay chélinsila Ölgenler chirimas hayatqa tirildürülidu, shundaqla özgertilimiz; □ ■ 53 Chünki bu chirip ketküchi chirimas hayatni kiyiwélishi, bu ölgüchi ölmeslikni kiyiwélishi kerek; 54 Emma chirip ketküchi chirimas hayatni kiygende, bu ölgüchi ölmeslikni kiygende, shu chaghda bu söz emelge ashurulidu: «Ölüm ghelibe teripidin yutulup yoqutulidu!». □ ■ 55 «Ah, ölüm, séning neshtiring

□ 15:49 «Bizler «tupraqlıq adem» süritide bolghinimizdek, «asmanlıq adem» süritidimu bolalaymiz» — bezi kona köchürümlerde: «Bizler «tupraqlıq adem» süritide bolghinimizdek, «asmanlıq adem» süritidimu bolaylı» déyiliidu. ■ 15:49 2Kor. 4:11. □ 15:50 «... Chirigüchi chirimaydighan'gha warisliq qilalmaydu» — bu chirigüchi ténimiz ölidu, peqet rohimiz özgermes halette baqıy alemge kétidu. Xudaning biz mömin bendiliri tirildürülgende chirimas ténimizning «chirigüchi» ténimiz bilen munasiwiti bolmaydu. Xuda étiqadchilargha pütünley ýengi bir ten ata qılıdu. ■ 15:50 Yuh. 1:13. □ 15:51 «men silerge bir sirni éytip bérinen» — «sir» toghruluq «rimliqlargha»diki «kirish söz»ni körüng. ■ 15:51 1Tés. 4:16. □ 15:52 «...eng axirqi kanay chélin'ghanda özgertilimiz» — «eng axirqi kanay» — Injil, «Mat.» 24:31, «1Tés.» 4:16, «Weh.» 10:7 qatarlıqlarnı körüng. ■ 15:52 Mat. 24:31; 1Tés. 4:16. □ 15:54 «Ölüm ghelibe teripidin yutulup yoqutulidu!» — «Yesh.» 25:8 (LXX terjimisidin). ■ 15:54 Yesh. 25:8.

qéni?! Ah, ölüm, séning ghelibeng qéni?!

⁵⁶ Ölümdeki neshter – gunahtur, gunahning küchi bolsa, Tewrat qanuni arqılıq namayan bolidu.

□ ⁵⁷ Lékin bizni Rebbimiz Eysa Mesih arqılıq bularning üstdidin ghelibige érishtürgüchi Xudagha teshekkür!

⁵⁸ Shuning üçün, söyümlük qérindashlirim, ching turup tewrenmes bolunglar, Rebning xizmitidiki ishliringlar hemishe keng ziyadilehsun; chünki Rebde bolghan ejir-japayinglar hergiz bihude ketmeydighanlıqını bilisiler.

16

Kembegheller üçün iane qilish

¹ Emdi muqeddes bendiler üçün iane toplash toghruluq, sílermu Galatiya ölkisidiki jamaetlerge tapilighinimdek qilinglar. ² Her heptining birinchi künide herbiringlar tapawitinglarning berikti boyiche uningdin bir ülüşini ajritip

---

□ **15:55** «Ah, ölüm, séning **neshtiring qéni?!** Ah, ölüm, séning **ghelibeng qéni?!**» — «Hosh.» 13:14. «Hoshiya»din neqil keltürülgen ayetning ikkinchi qismi «Ah, tehtisara, séning ghelibeng qéni?!

(«tehtisara» Ölgen ademlerning rohliri baridighan jay). ■ **15:55**

Hosh. 13:14; Ibr. 2:14. □ **15:56** «**gunahning küchi bolsa, Tewrat qanuni arqılıq namayan bolidu**» — démek, insanlar qanunsız yúrgende gunah éngi bolmaydu. Lékin Tewrat qanunidiki yuqiriqi teleplerni bilip, ulargha emel qilishqa tirishidu, lékin emel qilalmaghanlıqidin gunahning heqiqiy dehshetlik küchlük birnerse ikenlikli ashkarilinidu. □ **15:57** «**bizni Rebbimiz Eysa Mesih arqılıq bularning üstdidin ghelibige érishtürgüchi Xudagha teshekkür!**» — «ghelibe» dégen söz ölüm we gunah üstdidin ghelibi qilishni körsitudu. ■ **15:57** 1Yuh. 5:5.

öz yéninglarda saqlap qoyunglar; shundaq qilsanglar, kelgen waqtimda iane toplash hajet bolmaydu.□ ■ 3 Men kelginimde, siler qaysi ademlerni layiq körüp tallisanglar, men shulargha *tonushturush* xetlirini yézip béríp mushu iane-shepqitinglarni Yérusalémgha apirip bérishke ewetimen.□ 4 Méningmu bérishim muwapiq körülse, ular manga hemrah bolup baridu. 5 Emma men Makédoniye ölkisidin ötkendin kéyin yéninglarga kélimen – chünki men Makédoniyed in ötmekchimen —■ 6 belkim men siler bilen bille bir mezgil turushum mumkin, hetta yéninglarda qishlap qélishimu mumkin; shuningdek andin qeyerge barmaqchi bolsam, siler yarem qilip, méni yolgha sélip qoyarsiler. 7 Chünki bu qétim silerni yol üstidila körüp ötüp kétishni xalimaymen, belki Reb buyrusa, siler bilen bille uzunraq bir mezgil turghum bar. 8 Emma men Efesus shehiride orma héytigiche turmaqchimen.□ 9 Chünki *mushu yerde* manga ajayib chong, utuq-méwe bériwatqan bir ishik keng échildi, shuningdek qarshi chiqquchilarmu köp.□

□ 16:2 «her heptining **birinchı künide**» — yeni yekshenbe künide. ■ 16:2 Ros. 11:29; 2Kor. 8:4; 9:1. □ 16:3

«men shulargha *tonushturush* xetlirini yézip béríp **mushu iane-shepqitinglarni** Yérusalémgha **apirip bérishke ewetimen**»

— Yérusalémdiki jamaet nahayiti kembeghel bolup qalghanidi. «Qoshumche söz»imizni körüng. ■ 16:5 2Kor. 1:15. □ 16:8

«orma héyi» — yaki «hosul yighish héyi». Grék tilida «péntéost héyi» (ellikinchi künü héyi) dep atilidu – chünki bu héyt pasxa héyi (ötüp kétish héyi)din 50 kün kéyin bolidu. □ 16:9 «manga **ajayib chong, utuq-méwe bériwatqan bir ishik keng échildi**» — xush xewer tarqididighan pursetni körsitudu.

10 Timotiy yéninglarga béríp tursa, uning aranglarda qorqmay erkin-azade yürüshige köngül bölunglar. Chünki umu manga oxshash Rebning xizmitini ishlewatidu. **11** Shunga héchkim uni töwen körmisun; belki uni méning yénimgha kélishi üchün aman-ésen uzitip yolgha sélip qoyunglar; chünki uning qérindashlar bilen bille kélishini kütmektimen. **12** Emma qérindishimiz Apollosqa kelsem, uningdin qérindashlar bilen bille silerning yéninglarga bérishni köp ötündüm. Lékin uning hazirche barghusi yoq. Kéyin purset piship yétigende baridu.

13 Hoshyar bolunglar, étiqadta ching turunglar; merdane erdek bolunglar! Qeyser bolunglar!

14 Silerning qilghan hemme ishinglar méhir-muhebbet bilen qilinsun.

15-16 Emdi, i qérindashlar, Axaya ölkisidiki eng deslepki étiqad méwisi bolghan Istifanas we uning ailisidikilerni, shundaqla ularning Xudaning muqeddes bendilirining xizmitide bolushqa qandaq özlirini atighanlıqini obdan bilisiler; men silerdin ötünimenki, mushundaq kishilerning we ular bilen birlikte xizmette herbir japa tartiwatqanlarning sözlirige kiringlar. □ **17** Emma yéninglardın Istifanas, Fortunatus we Aqayikusning bu yerge méni yoqlap kelgenlikidin shadlandim; chünki ular siler tereptin kem bolghanlirini

---

□ **16:15-16 «Axiya ölkisi»** — hazirqi Grétsiye, «Yunan». **«ular bilen birlikte xizmette herbir japa tartiwatqanlar...»** — «xizmette» — Rebning xizmitide, elwette. Pawlusqa nisbeten peqet birla xizmet mewjut idi.

toluqlap berdi. □ 18 Chünki ular méning rohimni we hem silerningkinimu yéngilandurdi; shunga shundaq ademlerni etiwarlap hörmetlenglar.

19 Asiyadiki jamaetlerdin silerge salam. Akwila we Priskilla hem ularning öyide jem bolidighan jamaettimu Rebde silerge qizghin salam yollaydu. □ 20 Qérindashlarning hemmisi silerge salam yollaydu. Bir-biringlar bilen pak söyüşler bilen salamlishinglar.■

21 Mana, menki Pawlus öz qolum bilen salam yéziyatimen!

22 Herkim Reb Eysa Mesihni söygüchi bolmisa, uningga lenet bolsun! Rebbimiz, kelgeysen!

□ 23 Reb Eysa Mesihning méhir-shepqiti hemminglarga yar bolghay!

24 Méning Mesih Eysada bolghan muhebbitim hemminglar bilen bille bolghay. Amin! □

□ 16:17 «... Yéninglardin **Istifanas, Fortunatus we Aqayikusning bu yerge méni yoqlap kelgenlikidin shadlandim» — mushu üch buraderner Korintliqlarning jamaitining yénidin kéliishi Pawlusqa mushu righbet bergüchi xetni yézip yollash pur-sitini yaritip berdi. □ 16:19 «Asiya» — hazirqi zamandiki Türkiye zéminini körsitudu. «Priskilla» — bezide u qisqartilip «Priska» déyildi. ■ 16:20 Rim. 16:16; 2Kor. 13:12; 1Tés. 5:26; 1Pét. 5:14. □ 16:22 «...lenet **bolsun. Rebbimiz, kelgeysen!**» — Pawlus bu sözni aramiy tilidiki: «Anatéma, Maranata!» dégen sözler bilen ipadileydu. □ 16:24 «**Méning Mesih Eysada bolghan muhebbitim hemminglar bilen bille bolghay**» — yaki «Méning muhebbitim Mesih Eysada bolghan hemminglar bilen bille bolghay».**

**Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script**

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5